ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 112 (3594). | Чоршанба, 7 июнь 1967 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

БУТУНИТТИФОҚ МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

Республика стандартлар ва ўлчов асбоблари давлат назорати лабораторияси коллективи ўтган йилнинг 4-кварталида катта меҳнат ғалабасига эришган эди. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошланган бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив иштирок этиб, ўн беш республика лабораториялари коллективлари ўртасида биринчи ўринни эгаллаган эди.

Коллектив юбилей йилида ҳам самарали ишлаяпти. Қўлга киритилган ютуқларини ойдан-ойга мустаҳкамламоқда. Шу туфайли ҳам биринчи квартал социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини ҳамда 1600 сўмлик пул мукофотини олишга муяссар бўлди.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ АМАЛДА

Кон устини очиш разрези коллективи планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги тартибига ўтиб ишлаш учун пухта тайёргарлик кўрмоқда. Ташкил этилган махсус комиссия ишлаб чиқаришнинг барча участкаларидаги шароитни ўрганиб чиқди ва шу асосда уларни янгича ишлашга ўтказиш тартибини белгилади.

Разрездаги 4 ва 5-отвал участкалари шу йилнинг 1 апрелидан хўжалик ҳисоби асосида ишлай бошлаган эди. Икки ойлик иш натижаси жуда баракали бўлди. Бу участкалар коллективлари бир меёрда ва рентабель ишлай бошладилар. Кон устини очиш ишлари сифати яхшиланди. Икки ойлик план анча ортиғи билан адо этилди. Кончилар маоши эса ортди.

А. ПЕТРОВ,
Оҳангарон шаҳри.

ҲУРМАТ ТАҲТАСИ

Давлатга пилла сотиш планини бажарганликлари учун қуйидагилар область «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ленинский путь» колхози (раиси **Тен Терентий Васильевич,** партия ташкилотининг секретари **Ф. Файзуллаев,** агротехниги **К. Исоқов** ўртоқлар). Колхоз 4500 килограмм пилла топшириб, планни 100 процент бажарган.

«Политотдел» колхози (раиси **Хван-Ман-Гин,** партия ташкилотининг секретари **Ким Дмитрий Яковлевич,** агротехниги **Ким Алексей** ўртоқлар). Колхоз 29600 килограмм ўрнига 30926 килограмм пилла топшириб, планни 104,5 процент бажарган.

«Верхний Чирчик» совхози (директори **Б. Йўлдошев,** партия ташкилотининг секретари **М. Уматалиев,** агрономи **Ким-Сун-бок** ўртоқлар). Совхоз 1000 килограмм ўрнига 1018 килограмм пилла топшириб, планни 101,8 процент бажарган.

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

Охунбобоев номли колхоз (раиси **Х. Абдиқулов,** партия ташкилотининг секретари **Йўлдошев,** агротехниги **Т. Арслонов** ўртоқлар). Колхоз 14500 килограмм ўрнига 14602 килограмм пилла топшириб, планни 106 процент бажарган.

Свердлов номли колхоз (раиси **А. Абдумўминов,** партия ташкилотининг секретари **Н. Ражабов,** агротехниги **Х. Абдулаёров** ўртоқлар). Колхоз 12800 килограмм ўрнига 12815 килограмм пилла топшириб, планни 100 процент бажарган.

● Янгийўл районидаги Свердлов номли колхозда ғўзалар гуркираб ўсмоқда. Пахтакорлар юбилей вахтасида туриб ишлаб, ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Звено ва участка аъзолари ўзларига биркитилган майдонлардаги кўчатларни меҳр билан парвариш қилиб, қондириб суғоришга эришмоқдалар. Механизаторлар ҳам ғайрат қилишмоқда. Узунасига ва кўндалангига юриб, кўчатларнинг тагини юмшатишяпти. Бегона ўтларга бостириб қўйишмаяпти. Хўжаликда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш қизғин тус олди. Суратда: механизатор ўртоқ Т. Ризаев ҳашаротларга қарши химиявий дорилар сепмоқда.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ЕМ-ХАШАКНИ КЎПРОҚ ЖАМҒАРАЙЛИК

Чорва молларини қишин-ёзин мўл-кўл озуқа билан тўхтовсиз таъминлаб туриш муҳим аҳамиятга эга. Қаерда ем-хашак сероб бўлса, моллар семиз, сути серқаймоқ бўлади. Бунинг моҳиятига яхши тушунган чорвадорларимиз моллар боқувини намунали йўлга қўйиш билан бир вақтда, пичан тайёрлашни ҳам тезлаштирмоқдалар. Комплекс чорвачилик бригадаларининг аъзолари ғайрат қилишмоқда. Беда ва пичан ўримини тезлаштириб, кўпроқ хашак тайёрлаш чораларини кўряптилар. Ҳозир областимизнинг жуда кўп районларида, колхоз ва совхозларида беданинг биринчи ўрими тамомланди. Иккинчи ўримни бошлаш юзасидан тайёргарлик кетяпти.

Калинин районининг чорвадорлари 20 майдаёқ беданинг биринчи ўримини тамомлашган эди. «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», С. Раҳимов номли, Навоий номли, Калинин номли колхозларнинг чорвадорлари биринчи ўримнинг ўзидаёқ йиллик хашак тайёрлаш планини 25 процент миқдорида бажариб қўйишди. Чорвадорлар ўроқдан чиқарилган бедазорларни дарҳол суғоришга киришдилар. Бундай ишнинг амалга оширилиши орқасида бедалар беғубор ўсиб, бўйига бўй қўшмоқда. Райондаги кўпгина хўжаликларда 15 июндан бошлаб беданинг иккинчи ўримига киришилади. Пешқадам хўжаликларнинг аъзолари бу йил бедаларни тўрт марта, айрим ерларда эса беш марта ўриб оламиз дейишмоқда.

Ўрта Чирчиқ районининг колхозлари 1577 гектар ердаги бедани ўриб, 1400 гектар майдондагисини ғарамлаб қўйдилар. «Полярная звезда» колхозининг бу соҳадаги ишлари ҳам мақтовга сазовордир. Чорвадорлар пичан тайёрлаш масаласи билан системали шуғулланишмоқда. Беда қисқа кунда ўриб бўлинди. Кейин баҳорикор ерлардан хашак тайёрлашга киришилди. Бу иш ҳам муваффақият билан тамомланди. 280 тонна беда, 100 тонна хашак ғарамлаб қўйилди. Охунбобоев номли, Свердлов номли, «Ленин йўли», Куйбишев номли колхозларда ҳам беда ўриш, хашак тайёрлаш анча уюшқоқлик билан кетяпти.

Оққўрғон районидаги Ленин номли, Свердлов номли, Димитров номли колхозларда, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», 1-«Оққўрғон» совхозларида ҳам чорва озуқаси тайёрлашга жиддий эътибор берилаётир.

Лекин ҳамма хўжаликларда ҳам бу иш яхши кетаётибди, деб бўлмайди. Айрим колхоз, совхозларнинг раҳбарлари ҳалига қадар мустаҳкам озуқа базасини яратиш масаласи билан жиддий шуғулланмаётирлар. Шунинг учун бу иш ўзибўларчиликка ташлаб қўйилмоқда. Янгийўл районидаги жуда кўп хўжаликларда беданинг биринчи ўрими тамомланганига анча бўлди. Аммо «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозида бу иш ҳамон пайсалга солинмоқда. Колхоз раҳбарлари, биринчи галда унинг раиси ўрток И. Аҳмедов хашак тайёрлаш масаласи билан жиддий шуғулланмаётир. Шунинг учун ҳам 63 гектар майдондаги бедадан ҳалига қадар бир тоннаси ҳам ғарам қилингани йўқ. Беда ўриш билан ҳеч ким шуғулланмаяпти. «Ленинград» колхозининг раиси ўрток Т. Эрназаров доимо бедазоримиз кам деб нолиб юради. Амалда эса мавжуд 49 гектар майдондаги бедага яхши қаралмаётир.

2-«Оҳангарон» совхозининг далаларида беда айловларида хашак жуда кўп. Аммо уларни йиғиштириб олиш чинакамига ташкил қилинмаган. Бу ерда ўрим машиналаридан рационал фойдаланилмаяпти. Киров номли колхоз раҳбарлари ҳам беда ўриш ишини пайсалга солиб келмоқдалар. Шу кунга қадар 560 гектар ўрнига 251 гектари ўрилганлигига қандай баҳо бериш мумкин. Совхозда иш шу зайлда бораверса у вақтда қандай қилиб бедани тўрт марта ўриш мумкин?

Беда ўриш, пичан тайёрлашдаги сусткашликка дарҳол чек қўяйлик. Ишни пухта ташкил қилиб, ўрим машиналаридан самарали фойдаланайлик!

ИСРОИЛ АГРЕССИЯСИ ТЎХТАТИЛСИН

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Бугун, 1967 йил 5 июнда Исроил Бирлашган Араб Республикасига қарши уруш ҳаракатларини бошлади. Шу билан агрессия қилди. БАР қуролли кучлари шу давлатнинг территориясига бостириб кирган Исроил қўшинларига қарши жанг қилмоқдалар. Уруш ҳаракатларида иккала томондан танк, артиллерия ва авиация қўшилмалари қатнашмоқда.

Сурия Араб Республикаси БАР томонига ўтиб ва агрессияни қайтаришда унга қуролли ёрдам кўрсатмоқда. Иордания Исроил билан уруш ҳолатида турганлигини ва у Бирлашган Араб Республикасига ҳарбий мадад кўрсатажагини билдирди. Ироқ, Жазоир ва бошқа араб давлатлари ҳам ўз қуролли кучлари ва ресурслари билан БАРга мадад кўрсатажакларини билдирдилар.

Шундай қилиб, муайян империалистик доираларнинг яширин ва ошкора хатти-ҳаракатлари билан рағбатлантирилган бир мамлакат — Исроил ҳукмдорларининг авантюризми туфайли яқин шарқда ҳарбий можаро бошланиб кетди.

Исроилни давлат сифатида сақлаб қолиш учун кураш олиб бораяпмиз, деб жар солиб келган раҳбарлари мамлакатни шундай хавфли ҳаракат бошлашига мажбур қилдилар. Исроилнинг раҳбар доиралари бугун сиёсатда танлаб олган айни шундай бефаҳмлик ва авантюризм йўли Исроил давлати ривожланишининг негизига ва унинг мавжудлигига кўпроқ путур етказа олиши, шубҳасиздир.

Исроил ҳукумати қўшни араб давлатларига қарши агрессия қилиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставини, халқаро ҳуқуқнинг энг оддий нормаларини поймол этди.

Исроил ҳукумати шу билан қандай йўлга кирганлигини тасаввур қила олмаслиги мумкин эмас. У агрессив уруш бошлаб юборадиган бўлса, тинчликсевар давлатларнинг позицияси унга номаълум, деб ҳам айта олмайди.

Исроил ҳукумати уруш очмаслик мумкинлигини билардн. Совет Иттифоқи ва бошқа тинчликсевар давлатлар уни худди шунга даъват этган бўлсаларда шунга қарамай, Исроил уруш йўлини танлаб олди. Исроил бошлаган авантюра чоҳига даставвал унинг ўзи тушажаги шубҳасиздир.

Агрессия қурбонлари бўлган халқларга ёрдам кўрсатиш, мустамлака зулмидан озод бўлган давлатларга мадад бериш сиёсатига содиқ бўлган Совет Иттифоқи Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Ироқ, Жазоир, Иордания ва бошқа араб давлатларининг ҳукуматлари ва халқларини қатъий қўллаб-қувватлаяжагини билдиради, уларнинг ўз мустақиллиги ва суверен ҳуқуқлари учун адолатли курашида муваффақиятга эришажакларига ишонч изҳор қилади.

СССР ҳукумати Исроил томонидан бошланган агрессияни қоралайди ва Исроил ҳукуматидан ҳарбий можарони бартараф этиш учун қилинадиган биринчи зарур чора сифатида Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Иордания ва бошқа араб мамлакатларига қарши уруш ҳаракатларини дарҳол ва ҳеч сўзсиз тўхтатишни, ўз қўшинларини яраш линиясидан олиб кетишни талаб қилади.

СССР ҳукумати бошқа давлатларнинг ҳукуматлари, шу жумладан буюк давлатларнинг ҳукуматлари ҳам яқин шарқдаги уруш ўтини ўчириб, тинчлик ўрнатиш учун қўлларидан келган ҳамма ишни қиладилар, деб умид билдиради.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўзининг бевосита бурчини бажариши — Исроилнинг хатти-ҳаракатини қоралаб, яқин шарқда тинчлик ўрнатиш учун зарур бўлган шошилинч чораларни кўриши керак.

Совет ҳукумати вазиятдан келиб чиқадиган барча зарур чораларни амалга ошириш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади.

ЯҚИН ШАРҚДАГИ АҲВОЛ

ҚОҲИРА, 5 июнь. (ТАСС). Қоҳира радиоси қуйидагиларни хабар қилди: Бугун эрталаб соат 9 да Исроилнинг қуруқликдаги қўшинлари ва авиацияси кенг миқёсда Бирлашган Араб Республикасига ҳужум қила бошлади. Исроил авиацияси Сувайш канали районида Синай ярим оролидаги ҳарбий аэродромларга, Қоҳира яқинидаги ҳарбий аэродромга ва Шарм Алшейхга ҳужум қилди.

Қоҳира радиоси Америка танкерининг Сувайш каналида 40-километрда тўхтаганлигини ҳам хабар қилди. Радионинг хабар беришича, Исроил авиацияси Франция танкерига зарба беришга уриниб кўрган.

* * *

ҚОҲИРА, 5 июнь. (ТАСС). Кеча бу ерда Президент Жамол Абдул Носир бошчилигидаги Бирлашган Араб Республикаси делегацияси билан Қоҳирага келган Ироқ Республикаси бош министрининг ўринбосари генерал Тоҳир Яҳё бошчилигидаги Ироқ делегацияси ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Музокаралар вақтида томонлар Яқин Шарқда вужудга келган вазият тўғрисида фикрлашиб олдилар ва Исроил томонидан қилиниши мумкин бўлган агрессия хавфига қарши араб давлатлари бирдамлигини мустаҳкамлаш учун зарур тадбирлар кўришга қарор қилдилар.

МЕН агентлигининг хабар беришига кўра, Ироқ Бирлашган Араб Республикаси билан Иордания ўртасида 30 майда Қоҳирада имзоланган мудофаа иттифоқи тўғрисидаги битимга қўшилди.

* * *

ҚОҲИРА, 5 июнь. ТАСС мухбири **А. Кислов** хабар беради:

Бугун эрталаб Миср пойтахтида бир неча бор ҳаво тревогаси эълон қилинди. Зенит артиллерияси шаҳарга жуда яқин жойда ўт очиб турибди. Осмонда зенит снарядларининг портлаганлиги кўриниб турибди. Лекин шунга қарамай, кўчалар одамлар билан лиқ тўла. Улар радиоприёмниклар ёнига тўпланишиб ҳар 10—15 минутда радио орқали бериладиган янги хабарларни тингламоқдалар.

Қоҳира радиосининг хабарларидан маълум бўлишича, соат 15 гача ҳаво жангларида ва зенит артиллериясининг ўти билан Исроилнинг 70 га яқин самолёти яксон қилинган. Исроилнинг ўн бир учувчиси асир олинди. Бу асирлардан бири — Лаво Мардахайнинг сўроқ вақтида айтган гаплари магнитофон пленкасига ёзиб олинди. Бу пленка Исроил агрессиясини исбот этувчи далилларнинг бири сифатида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг хавфсизлик кенгашига юборилади.

Мардахайнинг сўроқ вақтида айтган гапларига қараганда, Исроил авиацияси Гринвич вақти билан эрталаб соат 6 да (маҳаллий вақт билан эрталаб соат 9 да) Бирлашган Араб Республикасининг аэродромларига ҳужум қилиш тўғрисида буйруқ олган. Қоҳира радиоси Исроилдан асир олинган бошқа учувчилар бугун кечқурун маҳаллий телевидение орқали кўрсатилади, деб эълон қилди.

Қоҳирадаги халқаро аэропорт бугун ва эртага ёпиб қўйилажаги бу ерда эълон қилинди. Қоҳира радиосининг хабарларидан маълум бўлишича, қуруқликдаги жанглар асосан Исроил билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги яраш линияси зонасида давом этмоқда. Қоҳира радиоси бошқа араб мамлакатлари агрессияга дучор бўлган Бирлашган Араб Республикасини қўллаб-қувватлаётганликлари тўғрисида хабар беради. Дамашқдан, шунингдек Уммондан берилган хабарларда Сурия, Ироқ ва Иордания авиациясининг Исроилга қарши жанговар ҳаракат қилаётганликлари тўғрисида гапирилади.

Бирлашган Араб Республикасининг ташқи ишлар министрлиги эълон қилган баёнотда бундай дейилади: «Исроилнинг фитнаси фош қилинди. Исроил Бирлашган Араб Республикасига қарши ўз агрессиясини бошлаган ва Исроил авиацияси Мисрнинг Қоҳира яқинидаги ва Сувайш канали зонасидаги аэродромларига зарба бера бошлаган чоқда Исроилнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги делегати Бирлашган Араб Республикаси агрессия бошлади, деб даъво қилди. Шундай қилиб, Исроил жаҳон жамоатчилик фикрини алдамоқчи бўлади ва Исроил ўзини ҳимоя қилишга мажбур бўлди, деган таассурот қолдирмоқчи бўлади».

«Аммо, — дейилади яна хабарда, — Исроилнинг фитнаси тобора аён бўлиб қолмоқда. Исроил самолётлари Франциянинг Сувайш каналидан ўтаётган танкерларига ҳужум қилмоқчи бўлиб уриниб кўришди. Аммо Мисрнинг ҳарбий ҳаво кучлари Исроил самолётларининг ҳужумини даф қилдилар ва уларни чекинишга мажбур этдилар.

Афтидан, Исроил икки мақсадни кўзда тутса керак. Биринчидан, у Сувайш каналида кемалар қатновига путур етказмоқчи бўлади ва, иккинчидан, учинчи бир давлатни иғвогарлик мақсадида Исроил агрессиясини қўллаб-қувватлашга кўндирмоқчи бўлади.

Бирлашган Араб Республикаси Исроил фитнасининг агрессив характерда эканлигига ва унинг Сувайш каналига нисбатан агрессив ниятлари борлигига, шунингдек Исроил ўзи бошлаб берган қуролли можарога учинчи бир давлатни жалб этиш учун интилаётганлигига жаҳон жамоатчилигининг эътиборини жалб қилади».

* * *

БАЙРУТ, 5 июнь. (ТАСС). Исроил Бирлашган Араб Республикасига қарши агрессив ҳаракатларни бошлаб юборганлиги муносабати билан Бош министр Рашид Караме бундай деди: «Ливан араб халқларининг умумий курашидан четда қололмайди ва мамлакатнинг мустақиллиги ҳамда суверенитетини ҳимоя қилмоқ учун ҳамма чораларни кўради».

Дамашқ радиосининг бу ерда қабул қилинган хабарида бундай дейилади: Сурия республикаси қуролли кучлари қўмондонининг ахборотида айтилишича, Сурия қўшинлари Исроилнинг Бирлашган Араб Республикасига қарши қилган агрессиясига жавобан ҳарбий операцияларни бошлаб юбордилар. Сурия авиацияси Исроил армиясининг ҳарбий позицияларини ва мустаҳкамланган пунктларини бомбардимон қилди.

Уммон радиосининг хабарида айтилишича, король Хусайин кабинетнинг Иорданияда ҳарбий ҳолат эълон қилиш тўғрисидаги қарорини маъқуллади. Қуддуснинг Иордания секторидан олинган маълумотларга қараганда, шаҳарда Қуддуснинг Исроил қисмини Иордания қисмидан ажратиб турган демаркация линияси бўйлаб тўп отишмаси давом этмоқда. Уммон радиоси Иордания армияси эндиликда Бирлашган Араб Республикаси — Иордания — Ироқ бирлашган қўмондонлиги ихтиёрида бўлади деб эшиттирди. Ана шу бирлашган қўмондонлик биргаликда мудофаа тўғрисида яқинда Иордания, Бирлашган Араб Республикаси ва Ироқ ўртасида тузилган шартномага мувофиқ ташкил этилган эди.

Бирлашган араб қўмондонлиги бугун Иордания, Ироқ ва Суриянинг ҳарбий ҳаво кучлари Исроил территориясида жойлашган ҳарбий иншоотларга қарши биргаликда ҳаво операцияларини ўтказмоқдалар, деб эълон қилди.

Кувайт ҳукумати Исроилга нисбатан мудофаа уруши ҳолатида эканлигини эълон қилди.

* * *

ПАРИЖ, 5 июнь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Никозиядан хабар беради:

Хабардор ҳарбий доиралар маълум қилишича, Кипрдаги инглиз ҳарбий базалари бугун эрталаб жангга тайёр ҳолга келтирилган.

Бундан ташқари, ишончга сазовор бўлган манбаъдан маълум бўлишича, кейинги кунларда кўп самолётлар Кипрнинг жанубидаги Акротири базасига қўнган.

ПИЛЛА—ДАВЛАТГА

Областимиз хўжаликларида пилла тайёрлаш ва давлатга топшириш қизғин давом этмоқда. 6 июнга қадар областда пилла тайёрлаш плани 103,7 процент бажарилди. Бекобод райони планни 116,3, Оққўрғон райони 114,8, Калинин райони 111,3, Янгийўл райони 110,5, Ўрта Чирчиқ райони 103,0 процент қилиб бажардилар. Бўка райони ҳам маррага етай деб қолди. Район шу кунга қадар планни 96,2 процент адо этди. Кейинги кунларда Юқори Чирчиқ райони пиллачилари суръатга суръат қўшдилар. Пилла топширишни тезлаштириб юбордилар. Улар бир кунда 4,1 процент миқдорида пилла тайёрлаб, йиллик планни 88,6 процент қилиб адо этишди. Оржоникидзе райони пиллачилари ҳам бир зўр беришса, маррага етишади. Районда пилла тайёрлаш плани 91,7 процент қилиб адо этилди.

Ҳамма ерда пилла топширишни бўшаштирмайлик. Ҳосилни нес-нобуд қилмай тезда териб олайлик.

● Шу кунларда Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози далаларида иш қизғин. Механизаторлар фидокорона меҳнат қилиб, ғўза қатор ораларини меҳр билан парвариш қилишмоқда. Бу ўринда звено бошлиғи Ҳолмуҳаммад Абдумўминовнинг хизмати катта. У ўзи раҳбарлик қилаётган звенонинг ғўзасини икки марта сифатли культивациядан чиқарди. Суратда: Ҳ. Абдумўминов.

А. Абалян фотолари.

ФОТО ЛАВҲАЛАР

Александр Шилин Тошкентдаги «Авторемдеталь» заводининг илғор ишчиларидан ҳисобланади. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган бу пешқадам слесарь нормани 1,5 бараварга етказиб адо этмоқда. Автомашинанинг турли қисмларини жуда сифатли ремонтдан чиқаряпти. Илғор ишчи жамоат ишларида ҳам актив иштирок этади. У завод касаба союз комитетининг аъзоси, жамоатчи-назоратчидир. Суратда: ўртоқ А. Шилин. (Чапда).

М. Нуриддинов фотоси.

Солиҳжон Қобиловни почта ходимлари кўп йиллардан бери билишади. Бу ишчан, камтарин ходим қарийб ўттиз йилдан буён меҳнат қилади. У Тошкентдаги 20-алоқа бўлими коллективи ўртасида катта ҳурмат қозонган. Ҳар куни эрта билан босмахонадан янгигина келган газета ва журналлар унинг қўлига келиб тушади. Бўёқ ҳиди ҳали кетмаган газеталарни у почтальонларга тақсимлаб беради. Бу матбуот тарқатувчи ўзининг оддий меҳнати билан фахрланади. Суратда: ўртоқ С. Қобилов почтальон В. Низомиддиновага газеталарни бермоқда.

А. Тўраев фотоси.

ЯКУНЛОВЧИ МАШҒУЛОТ

Пропагандист — бошланғич партия ташкилотида марказий фигура ҳисобланади. У сиёсий тўгаракнинг раҳбари сифатида ўз устида тинмай ишлаб бориши лозим. Ана шунда у ўтказадиган ҳар бир суҳбат, ҳар бир машғулот тингловчиларга манзур бўлади. Ғуломназир Меҳмонов ана шундай пропагандистлардан бири.

Ғ. Меҳмонов Калинин районидаги 33-мактабда тарих фанидан дарс бериш билан бирга, жуда кўп йилдан буён сиёсий тўгаракларга раҳбарлик қилиб келади. Бу йил ҳам мактаб қошида ташкил этилган сиёсий тўгаракларда машғулотлар ўз вақтида ва мазмунли қилиб ўтказиб турилди. Бунда Ғуломназир аканинг роли каттадир.

Ҳафтасига бир марта ўтказиладиган машғулотга пропагандист Ғуломназир Меҳмонов пухта тайёргарлик кўради. Газета ва журналларнинг янги сонларини кўздан кечириб, темага оид материалларни тўплайди. План ва конспектлар тузади. Кўргазмали қуроллардан фойдаланади.

Сўнгги якунловчи машғулот ҳам ғоят қизиқарли ўтди. Бу машғулот тингловчилар — педагогик коллективнинг сиёсий онги ўсганлигини кўрсатди. Биринчи саволга жавоб бериш учун сўз Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи ўртоқ Мунавваровага берилди. У, Коммунистик партиянинг асосчиси, бутун дунё халқларининг доҳиси В. И. Ленин ҳақида, унинг таржимаи ҳоли, революцион фаолияти ҳақида зўр шавқ билан гапириб берди. Тўгарак машғулотларида ўтилган темаларни чуқур ўзлаштирганлигини кўрсатди.

Бошқа ўқитувчи-тингловчилар ҳам пропагандист томонидан берилган саволларга мазмунли, аниқ ва пухта жавоблар беришди. Шундай қилиб, якунловчи машғулот зўр уюшқоқлик билан ўтди.

Қ. НОСИРОВ,
Калинин районидаги 33-ўрта мактаб ўқитувчиси.

СОВЕТ ХИМИЯСИНИНГ ЯНГИЛИКЛАРИ

ХОССАЛАРИ олдиндан белгилаб қўйилган материаллар замонавий техникага тобора кўпроқ талаб этилмоқда. Яқинда олимлар ва инженер-техник ходимлар бир қанча шундай моддалар яратдилар. Ихтиролар ва кашфиёт ишлари комитетида ТАСС мухбирига шулар ҳақида гапириб беришди.

★

МАШИНАСОЗЛАР «абадий мойланмайдиган» подшипникларни кўпдан бери орзу қилиб келадилар. Бир группа совет ихтирочилари айрим сурков мойлари ўрнига янги состав ишлатишни таклиф этдилар. Бу состав химиявий актив моддалар — галоидлар қўшилган қалайидан иборат. Бундай мой жуда самарали бўлиб, тез-тез алмаштириб турилишини ва тозаланишини талаб этмайди. Бундай мой ишлатилиши туфайли турли машина ва механизмлардан тежамли фойдаланиш мумкин бўлади.

●

ЧАЛА ўтказгич асбоблар ясалаётганда германий, кремний ва бошқа моддаларга химиявий ишлов бериш учун соф кислота талаб қилинарди. Эндиликда шундай кислота бор. Химиклар ниҳоятда соф плавиқ ва азот кислоталари олишнинг оригинал методини ишлаб чиқдилар. Бу кислоталардаги чет аралашмалар бир процентнинг миллиондан бир неча улушини ташкил этишини айтиш кифоядир. Бундай кислоталарни сақлаш учун махсус идишлар яратилди.

●

ОДАТДА техникада резина иссиқ усул билан елимланади. Химиклар яратган янги елим уй температураси шароитида резинани турли металлар билан, шунингдек резинадан қилинган деталларни ўзаро бир-бирлари билан елимлашга имкон беради. Елимли чок қотганидан сўнг 250 градусга қадар қиздиришга чидаш бериши мумкин.

ТАРМОҚ ГРАФИК АМАЛДА

ҚАРДОШ БИНОКОРЛАР ТАЖРИБАСИДАН

Пойтахтимиз бошига табиий офат ташвиш солганда Россия федерацияси бинокорлари биринчилар қатори ёрдамга етиб келганлардан. Улар шаҳар бўйлаб ўрнатилган чодирларни кўрибоқ, ишга жадал киришиб кетдилар. Тез фурсатларда ўзлари учун муваққат турар-жойлар қуриб олдилар. Бир ой деганда «Росташстрой» тресги тузилди. Бундан роса бир йил муқаддам Чилонзордаги «Росташстрой» шаҳарчасига кираверишдаги паннога: «Россия федерацияси бинокорлари тошкентликларга йил охиригача 100 минг квадрат метр турар-жой майдони қуриб беради» деган ёзувни ўқиган эдик.

Жазирама ёз чилласида россиялик қардошларимиз Чилонзорнинг 23-В кварталида бир йўла 44 уйга пойдевор қўйдилар. Бир томонда ғишт терилаётган, иккинчи томонда сувоқ қилинаётган. Очиқ майдонда дурадгорлик ишлари давом этади.

Ҳар бири 80 квартирали уйга иккитадан кран қўйишга тўғри келди. Бир кран ғишт терувчиларга хизмат қилса, иккинчи кран том ёпиш учун плиталар узатади. Бинонинг икки қавати битди дегунча ванналар ўрнатилиб, электр ўтказилаберди. Тўртинчи қаватининг усти ёпилар-ёпилмас пардоз ишлари бошлаб юборила берди. Иш тадбиркорлик билан жадал усулда олиб борилганлиги натижасида ҳар бир 80 хонадонли уй 6—6,5 ойда бита берди.

Маълумки, кўпгина қурилиш ташкилотлари ишнинг технологик кетма-кетлигини бузишлари оқибатида асфальт ётқизилгач бузилар, сувоқдан кейин электр ва водопровод ўтказилар, бунинг натижасида кўплаб исрофгарчиликларга йўл қўйилар эди. Россия қурувчилари эса, ҳар қанча вақт зиқ бўлмасин, ишни пухта ташкил этишга ҳаракат қилдилар ва бу соҳада ибратли тажриба орттирдилар.

— Аввал биз, — дейди «Росташстрой» тресги бош инженери В. Жилин, — 6—8 метр чуқур қазилиб ўтқазиладиган қувурларни ётқизиб оламиз. Шундан сўнг водопровод трубалари, иссиқлик трассаларини ўтказамиз. Бу ишлар битгач қурилиш объектига борадиган йўлни очамиз.

Трест ҳузурида тузилган геодезия хизмати ҳамда диспетчерлик бўлимлари ишни ташкил этишда жуда қўл келди. Трест, штаб ва объектлар телефонлаштирилди, Кўчма устахоналар, автомашиналарга рация ўрнатилганлиги натижасида ҳар қандай масала оператив суратда ҳал этила берди. Бирор объектда кичик бир камчилик билан иш тўхтайдиган бўлса, дарҳол штабга хабар берилди. Марказий штаб барча қурилиш объектлари ишини планлаштириб, уларга раҳбарлик қилиб турди.

«Росташстрой» азаматлари сўзларининг устидан чиқиб, зилзила туфайли бошпанасиз қолган аҳолига 100 минг квадрат метрга яқин турар-жой биноларини қуриб бердилар.

Рус биродарларимиз бу йил жуда улкан кўламда қурилиш ишларини бошлаб юбордилар. Улар шаҳар марказини қайта қуришдек шарафли вазифага қўл урдилар. Марказий микрорайонлардан Ц-4 ва Ц-5 турар-жой массивларини қуриш улар зиммасида. Россияликлар жуда мураккаб шароитларда ишлашлари лозим бўлади. Биринчидан шаҳар марказида транспорт қатновини тўхтатмаган ҳолда бино қурсалар, иккинчидан иш жараёнида биноларни тўққиз баллга мўлжалланган янги лойиҳа асосида бунёд этишлари керак. Бунинг учун яхлит йиғма темир-бетон конструкциялардан фойдаланишга тўғри келади. Маълумки, янги системада ишлаш учун кишиларни ўргатиш ва ана шу система учун узел ва конструкциялар тайёрлаш керак бўлади. Трест ҳузуридаги инженер-констукторлар группаси йиғма металл опалубкалар тайёрладилар. Вазни унча оғир бўлмаган металл опалубкалар билан ишлаш монтажчилардан анчагина маҳорат талаб этади. Шунинг билан бирга қурилиш бирмунча индустрлашади.

«Главприокстрой» ҳузуридаги техникани ташкил этиш тресги яхлит темир-бетондан сурма опалубкалар воситасида тўққиз қаватли иморат қуриш лойиҳасини ҳисоблаб чиқдилар. Қилинган ҳомаки ҳисоблар мазкур усулда бино қуриш нархи 18—20 процент арзонлашиши, қурилиш муддати 3—4 ой қисқариши ва меҳнат сарфи 1,5 баравар камайишини кўрсатди. Қурилишда бундай прогрессив усулни жорий қилиш шу долзарб кунларда олдимизда турган катта вазифаларни тез фурсатларда ва муваффақиятли ҳал қилиш имконини беради.

Кондукторлар ёрдамида колонналар ва тўсинлар ўрнатиш усули ҳам шу трестнинг инженер-техник ходимлари яратган янгиликдир. Эндиликда трест монтажчилари тайёр кондукторлар ёрдамида ҳар қандай темир-бетон конструкцияларни жуда аниқ ўрнатиб бехато пайвандлашлари мумкин. Йиғма кондукторлардан фойдаланиш ҳисобига меҳнат унумдорлиги 1,5 баравардан зиёд ошди.

Шу кунларда «Росташстрой» бинокорлари шаҳарнинг ўртасидан ўтадиган Шувли каналини 8—10 метр чуқурликда ўрнатиладиган трубадан ўтказиб юбориш устида иш олиб бормоқдалар. Трест рационализаторлари бу ишда ҳам ижодкорлик кўрсатдилар. Каналнн очиқ усулда ер кавлаб ўтказганларида 150—200 минг кубометр тупроқ казишга тўғри келар эди. Ишни «Гипрогор» институти ишлаб берган технология асосида олиб боришга қарор қилдилар. Бу усулда 3,2 метр диаметрли трубалар воситасида ер ости тоннели ўтказилиб, у бетонланади. Бундай усулни чуқур ётқизиладиган канализация ишларида қўлланиш яхши натижалар бермоқда.

Ишнинг бир меёрда кетиши учун трест қоришма-бетон узели ташкил этган. Бу узелда «С-780» маркали олтита автоматлаштирилган установка ўрнатилган. Бетон қорғичларга қум-шағал ва цемент тасмали транспортёрларда узатилади. Узел суткасига 1600—1800 кубометр бетон ва қоришма тайёрлаш қувватига эга. Шунингдек, узел ўрнатилган майдонда подвал блоклари, терраса плиталари, ригель ва балкалар тайёрланадиган унча катта бўлмаган полигон ҳам бор.

Қурилишни планлаштириш ва бошқаришнинг тармоқ усули қўлланилаётганлиги натижасида иш бирмунча жадаллашиб кетди. Қардошларимизнинг ишни ташкил этиш соҳасидаги олиб бораётган тажрибалари ҳам ўрганишга арзигулик.

Шаҳримизда рўй берган зилзила оқибатлари жуда тез суръатларда бартараф этилаётган экан, бунда Россия Федерациясидан келган дўстларимизнинг ҳиссаси салмоқлидир. Ҳа демай Тошкентимиз ўзининг янги жамолини кўз-кўз қилади. Шаҳримиздаги минглаб муҳташам бинолар қаторида рус оғаларимизнинг совғалари ҳам интернационал дўстлик рамзи сифатида мағрур қад кўтариб туради.

Ш. ҚОСИМОВ.

Тошкент асбобсозлик заводи коллективи юбилей йилида баракали меҳнат қилмоқда. Ўнлаб ишчилар, шу жумладан, токарь Владимир Москвин юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. У нормани 140 процентдан бажаряпти. Суратда: ўртоқ В. Москвин.

М. Нуриддинов фотоси.

Фан оламида

НЕРВ ТОЛАСИ ЯНГИ РОЛДА

Арманистон Фанлар академияси нейробионика лабораториясининг ходимлари олға сурган гипотезага мувофиқ муайян шароитларда нерв толаси информация берибгина қолмай, шу билан уни ишлаб чиқишда ҳам қатнашади.

Атоқли япон олими Тасаки эълон қилган маълумотлар мана шу фикрга олиб келди. У муайян шароитларда нерв импульсини юбориш тўхтатилишини ҳам ажратиб олинган толада тажриба билан кўрсатди.

Япон олими чиқарган хулосалар нерв толасининг моделини тузишга асос бўлди. Бу модель механизмини кузатишдан маълум бўлишича, тола функцияси ҳозиргача ўйланиб келинганидек фақат информация юбориш билангина чекланганида «нерв коммуникацияларининг ишлаш пухталиги ҳақиқатдагидан анча кам бўларди.

(ТАСС мухбири).

ОКЕАН ТУБИНИНГ СИРИ

«Академик Курчатов» ва «Витязь» тадқиқот кемалари араб-ҳинд сув ости тизма тоғи ғарбий ёнбағри районида олиб борган ишларини тугатди. Сув ости дараси текширилди. Бу даранинг туби «ўлик» текисликдан иборат. Бу ерда тектоник ҳодисалар йўқ.

Нарироқда рифтли дара бўлиб, ундаги чуқур тектоник процесслар ниҳоятда активдир. Бу мантияси жинслари юзага отилиб чиққанлиги қайд этилди.

В. КАНАЕВ
(ТАСС махсус мухбири)
«Академик Курчатов» кемаси.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИГА

38 ЙИЛ МУҚАДДАМ

1929 йил. Шу вақтга қадар Ўзбекистон пойтахтида икки Совет — эски шаҳар Совети ва янги шаҳар Совети мавжуд эди. Улар шаҳар территориясининг азалдан мавжуд бўлган эски ва янги қисмларида иш олиб борар эдилар.

Социалистик қурилиш йилларида шаҳарнинг ана шундай икки қисмга бўлинганлиги уни ягона план бўйича кенг ривожлантиришга тўсқинлик қилиб қолди. Негаки, пойтахтда ягона хўжаликни, коммунал ҳамда социал-маданий қурилишни олиб бориш, моддий ва пул воситаларини оқилона ва самарали ҳаражат қилиш, шаҳарнинг барча меҳнаткашларини социализм вазифаларини ҳал этиш учун сафарбар қилишда тарихан мавжуд бўлган бу қисмларнинг биргаликда иш олиб боришини тақозо қиларди.

1928 йил октябрида СССР Марказий Ижроия Комитети Президиуми М. И. Калинин раислигида Тошкентнинг янги шаҳар ҳамда эски шаҳар Советларининг иши ҳақидаги ҳисоботларини тинглади. Президиум уларнинг бутун фаолиятини қониқарли деб топди. Бироқ Тошкентда икки Советнинг бўлиши шаҳарни хўжалик ва социал-маданий жиҳатдан ривожлантиришни қийинлаштиради, деб ҳисоблаб ягона шаҳар Совети ва район Советлари ташкил қилишни таклиф қилди.

Президиум резолюциясида, эски ва янги шаҳар Советларининг бир-биридан ажралган ҳолда мустақил равишда иш олиб бориши шаҳарда хўжалик-иқтисодий тараққиётни, меҳнаткашларнинг маданий савиясини юксалтиришни қийинлаштиради, унинг хўжалик базасини сочиб юборишга олиб келади, умуман хўжалик ва маданий қурилишни энг самарали олиб бориш учун имконятларни камайтиради, бирлашган ҳолда эса меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялашни ҳам, маданий ва иқтисодий тенгсизликни йўқотишни ҳам таъминламайди, деб ёзилган эди. Шу резолюцияда 1929 йилда бўладиган сайлов кампаниясида Тошкент шаҳар Советларини ягона Советга қўшишни ўтказиш таклиф этилди.

1928 йил 1 август куни эски ва янги шаҳар Советлари президиумлари мажлисларида ҳам ана шу масала муҳокама қилинди.

30 ишчидан бир депутат, касаба союзларга бирлашган 300 сайловчидан бир депутат сайлаш белгилаб қўйилди. Сайловларга тайёргарлик ишларига раҳбарлик қилиш вазифаси шаҳар сайлов комиссиясига юклатилди.

1929 йил январь ойидан бошлаб Тошкент шаҳар Совети депутатларининг ҳисобот кампанияси кенг авж олди. Депутатлар халқ наказларини қандай бажарганликлари тўғрисида ўз сайловчиларига ҳисобот бердилар. Шаҳар партия ташкилоти ҳисобот йиғилишларига меҳнаткашларнинг кенг оммасини жалб қилди. Ишчилар ва хизматчилар Тошкент округ партия комитетининг ва округ касаба союзлари Советининг намуна Наказини муҳокама қилиб, уни ўз таклифлари билан бойитдилар. Советлар фаолиятини яхшилашга қаратилган таклифларни кўтариб чиқдилар.

Шаҳар Совети — шаҳарнинг хўжайинидир, дейилганди наказларда, у саноат корхоналари ишини яхшилашга, шаҳарда коммунал, уй-жой, социал-маданий қурилишга, уни ободонлаштиришга катта эътибор бериши керак.

Тошкент шаҳар Советига сайловлар 1929 йил 3 февраль куни бошланиб, 15 февраль куни тугалланди. Эски ва янги шаҳар меҳнаткашлари ягона шаҳар Советини сайлашда актив иштирок этдилар. Шаҳар Советига 928, депутат сайланди. Жумладан, 346 ўзбек депутат бўлди.

Сайлов кампанияси Совет аппаратини ёт элементлардан, унинг ишига ҳалақит берадиган ҳамма иллатлардан тозалаш руҳи остида ўтди.

Шаҳар Совети депутатларининг 78 процентдан кўпроғи янгидан сайланди. Депутатликка 483 ишчи, 195 хизматчи, 66 деҳқон, 56 қизил армия вакили сайланди.

Мана ўша вақтдан бери орадан 38 йил ўтди. Эндиликда жонажон республикамизнинг пойтахти — дўстлик, қардошлик, тинчлик шаҳри бўлган Тошкент беқиёс даражада юксалди. Қудратли саноат марказига, фан ва маданият ўчоғига айланди.

Бутун жонажон Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейига катта тайёргарлик кўрилаётган, бу улкан санага янгидан-янги меҳнат зафарлари билан етиб келиш учун мардона кураш олиб борилаётган бир пайтда Тошкент Советининг 50 йиллиги нишонланмоқда. Озод Совет Шарқининг машъали бўлган Тошкентимиз тобора гуллаб-яшнайберсин, камол топаберсин!

М. ҚОСИМОВА.

ИЖОДИЙ КИШИЛАРИМИЗ

ИСТЕЪДОД СОҲИБИ

Биз геологлар қорли тоғларни, гўзал водийларни, сувсиз саҳроларни кезганимизда ва геологик мавзуларда лекциялар ўқиганимизда турли касб эгалари бизга бир савол билан мурожаат қиладилар. «Ер қаъридан неча турли маъданлар, нефть, газ ва минерал ҳамда артезиан сувларини қазиб олиб, улардан халқ хўжалигида фойдаланамиз? Нега фойдали қазилмалар чиқаётган жой ости бўшаб, чўкиб кетмайди?»

Бу ва шунга ўхшаш бошқа саволларга геологлар оддийгина бир мисол асосида жавоб берадилар. Халқимизда бир мақол бор: «Бир қоп жўхорига ярим қоп тариқ жойлаштирса-солса бўлади». Агар биз бир челак қумни ҳар қанча боссак, у чўкмайди. Шунга қарамай, унинг ичига ярим челак миқдорида сув қуйсак у қум орасига сингиб кетади ва челакдаги қум ҳажми ўзгармайди. Сўнгра бу сувни насос ёрдамида челакдан тортиб олсак ҳам қум чўкмайди. Шу мисоллар сингари ер бағридан биз қанча кўп маъдан, нефть, газ ҳамда сув қазиб олмайлик, у жой чўкиб кетмайди.

Ер турли тоғ жинсларидан ташкил топган. Улар турлича ғовакликка эгадирлар. Қум, оҳак ўзига хос ғовакликка эга. Ажабланманг, Америка қитъасида шундай жойлар борки, у ерда гранитдан нефть қазиб олинади.

Мазкур тоғ жинсларидаги ғоваклики ўрганиш айниқса нефть ва газ конларини излаб топишда, уларнинг запасларини аниқлашда катта аҳамият касб этади. Шунинг учун ҳам кейинги 15—20 йил ичида тоғ жинсларининг зичлигини, ҳажмини, ғоваклигини ўлчаш ва текширишга катта аҳамият берилди. Тоғ жинсларининг бу хоссалари нефть ва газ сақловчи коллекторлик хоссаси деб аталади.

Қидирув-разведка ишлари туфайли Ўзбекистон территориясида 40 дан ортиқ нефть ва газ конлари топилди. Улар ҳозир халқ хўжалигига хизмат қилмоқда. Республикамиз газ запаслари бўйича СССРда биринчи ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Ўзбекистоннинг ўрта ер ёшига тааллуқли мезозой-юра, бўр ва чуқурликда ётган палеоген қатламлари нефть ва газ учун катта истиқболга эга эканлиги кун сайин илмий-тадқиқотлар орқали тасдиқлаб берилмоқда.

Ўзбекистоннинг ана шу нефть ва газга истиқболли ерларини излаб топишдек актуал проблемасига геология ва минералогия фанлари кандидати Зариф Иброҳимов ўзининг кўп йиллик илмий фаолиятини бағишлади. У 1954 йилдан бошлаб Ўзбекистонда биринчи бўлиб тоғ жинсларининг физик ва параметрлари ҳисобланган тўлиқ ва очиқ ғоваклик, фойдали ҳажм, ўтказувчанлик сув ва газга тўйинганлик, зичлик, зарраларнинг каттакичиклигини аниқлашга киришди. Тинимсиз меҳнат қилди. Тоғутошларни, сувсиз саҳроларни кезди. Иссиқ кунлар ва сувсизлик дамларни бошидан кечирди. Бир неча бор беомон ўлим билан юзма-юз тўқнашди ва омон қолди. Натижада назарий ва амалий жиҳатдан бой материалларини тўплашга муяссар бўлди.

Йиғилган дала тош материалларини ҳар тарафлама тадқиқ қилиш бошланди. Мураккаб физик химиявий ва микроскопик анализлар қилинди. Уларнинг умумий сони 76000 дан ошиб кетди. Жилд-жилд китоблар мутолаа қилинди ва олинган илмий ва амалий натижалар таққосланиб кўрилди. Бу соҳада Москва, Ленинград ва Боку нефтчи олимлари билан мунозара ва баҳслар ташкил этилди. Бир неча илмий мақолалар ёзилди.

Ниҳоят, Зариф Иброҳимов бир неча йиллар давомида олиб борган илмий тадқиқотларини умумлаштириш мақсадида «Ўзбекистон ўрта ер ёши — мезозой ётқизиқларига тегишли нефть ва газ сақловчи — коллектор тоғ жинсларининг пайдо бўлиши ва уларнинг тарқалиши қонунлари» деган монографик асар яратишга киришди.

Олимнинг асосий эътибори тоғ жинслари коллектор хоссаларининг генезиси — қайси геологик шароитда (денгизда, кўлда, қуруқликда, қирғоқда ёки кўрфаз) ҳосил бўлганлигига қаратди. Чунки, бу жумбоқларни ечмасдан нефть ва газ сақловчи ғовакларнинг хоссаларини ўрганиб бўлмас эди. Ўзбекистон мезозой ётқизиқлари — коллекторларга бағишланган қомус яқинда ёзиб тугатилди.

Бу илмий ишнинг амалий ва назарий моҳияти катта. Шунинг учун СССР Геология министрлигига қарашли Тошкентдаги нефть ва газ институтининг илмий кенгаши тамомланган илмий тадқиқотлар геология-минералогия фанлари доктори деган унвонни олиш учун етарли материал бўлади деган хулосага келди.

Ҳақиқатан ҳам фан доктори деган диссертацияга молик бу ишда ўрганилган ҳамма тоғ жинслари ичида заррали ва дарзли нефть ва газ коллекторлари борлиги аниқланди. Тоғ жинсларининг пайдо бўлиш шароитлари билан узвий алоқаси очиб берилди. Текширишлар натижасида Бухоро-Хива ҳавзаси ва Ҳисор тоғларининг ғарби-жануби остида жойлашган юқори юра (ер ёши) ангидрит қатламлари катта истиқболга эга эканлиги тасдиқланди.

Юқорида қисқача зикр этилган фикрлар Ўзбекистон ССР Фанлар академияси бирлашган илмий кенгашда кенг муҳокама қилинди. Иш юзасидан Ўзбекистондаги етакчи геолог олимлар сўзга чиқиб, Зариф Иброҳимов илмий ишига юқори баҳо бердилар. Ватанимизнинг 37 та илмий-текшириш институтларидан келган тақризларда ҳам диссертация юқори баҳоланди.

Илмий кенгаш якдиллик билан Зариф Иброҳимовга геология ва минералогия фанлари доктори деган шарафли унвон берди.

Шундай қилиб, 37 ёшли Зариф Иброҳимов Ўрта Осиё ва Ўзбекистонда ўз соҳасининг биринчи фан доктори сифатида вояга етди.

М. ЗОКИРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. М. Абдуллаев номидаги Геология ва геофизика институтининг старший илмий ходими.

КУРАШЛАР ОЛОВИДА

Ҳайдар Умаров — республикамизда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, граждандар урушидан сўнгги тинч қурилиш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш учун курашнинг актив қатнашчиси. У ҳозир шахсий пенсионер.

Қуйида биз кекса коммунистнинг алангали йиллар ҳақидаги хотираларини босаётирмиз.

1924 йил. Саккизинчи партия қурултойи Ўрта Осиёда миллий чегараланиш ҳамда Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва Қозоғистон республикаларини тузиш ҳақидаги масалани ҳал қилиб берди. Қурултой ҳар бир бўлажак республика учун алоҳида миллий масалалар бўйича комиссия сайлади, истиқбол режаларини белгилади. Қурултой директиваларида саноат ва қишлоқ хўжалигини тиклаш масаласига алоҳида аҳамият берилди.

Мен ўша вақтда область ижроия комитетининг инструкторлик вазифасига тайинланган эдим. Биз ўша вақтда чиқадиган «Туркистон газетаси»нинг вакили билан Овулота уездига жўнаб кетдик. У ерда Ўрта Осиё бюроси қарорларини халққа тушунтиришимиз ва унинг маъқулланишига эришишимиз лозим эди.

Биз бир ой давомида аҳоли ўртасида партия, комсомол аъзолари, батраклар ва камбағал деҳқонларга мазкур қарорларнинг моҳиятини тушунтириш юзасидан иш олиб бордик.

Биз қишлоқларга чиқиб бордик. Улардаги ходимлар состави, маҳаллий Советларнинг ва жамоат ташкилотларининг ишларини текшириш, амалий ёрдам бериш, Советларни мустаҳкамлаш, халқни қишлоқ хўжалигини тиклаш ишига сафарбар қилиш лозим эди.

Ўша вақтларда 18 та қишлоқ марказининг атиги тўрттаси — Янгийўл, Чиноз, Мирзачўл ва Бекобод темир йўл билан боғланган эди. Бошқаларига эса от-аравада, туяларда боришга тўғри келарди. Республика аҳамиятига эга бўлган катта йўллар эса бузилган, кўприклар ағдарилган эди. Арзимаган масофани босиб ўтиш учун айланма йўллардан қатнашга тўғри келарди.

Кўпгина қишлоқларда босмачиларнинг излари аниқ сезилиб турарди. Қишлоқлардаги гуваладан қурилган пастак уйларнинг кўпчилиги бузилган. Қишлоқ хўжалиги оғир аҳволда. Жуда кўп суғориш каналлари, ариқларни тиклаш зарур эди.

Ўрта деҳқон ва кам ерли деҳқон хўжаликларининг кўпчилиги бир парча ерларида деҳқончилик қилишлари учун ҳам сув етишмасди. Ҳосилдор, сувга сероб жойлар эса ҳали ҳам бойлар қўлида эди. Шу туфайли ҳам қишлоқда синфий кураш тобора авж олиб борарди.

Биз қишлоқларда ана шундай манзарани кўрдик.

Партиямиз Марказий Комитети партия ташкилотлари ва барча коммунистлардан қишлоқ хўжалигини тиклаш ва уни мустаҳкамлаш, демократияни кучайтириш, қуйи аппаратларни, жумладан, Со-

БАХТИМИЗ УЧУН КУРАШГАНЛАР

ветларни ёт унсурлардан тозалаш, оммага партия ва ҳукуматнинг қарорларини кенг тушунтириш, Советларга актив ходимларни, аёллар ва ёшларни жалб қилиш, Советларни оммага яқинлаштиришни талаб қилди. Халқ хўжалигини тиклаш дастлабки муҳим вазифалардан бири қилиб қўйилди.

Шунга мувофиқ, Ўзбекистон республикасининг эндигина ташкил бўлган ҳукумати ўлкада ер-сув ислоҳоти ўтказиш тўғрисида Декрет қабул қилди. Мазкур ислоҳотни аввало Тошкент областидан бошлаш белгиланди. Бу иш Тўйтепа районидан бошланди. Тўйтепа бутун республика учун ислоҳот ўтказишда кадрлар тайёрлайдиган ўзига хос институт бўлмоғи лозим эди. Кўпгина областлардан бу ерга актив ходимлар, раҳбарлар келишиб, ислоҳотни ўтказиш ишини амалий ва назарий жиҳатдан ўргандилар ва жойларга жўнаб кетдилар.

Область партия комитетининг секретари бошчилигида сиёсий комиссиялар ҳамда оммавий-агитация ишлари олиб бориш учун махсус комиссиялар ташкил қилинди. Менга ҳам ана шу комиссия аъзоларидан бири сифатида иш олиб боришга тўғри келди.

Биз деҳқончасига кийиниб олиб, қишлоқларга чиқардик, далама-дала юриб, батраклар ва камбағал деҳқонларни атрофимизга йиғиб, тушунтириш ишлари ўтказардик. Ер ислоҳоти тўғрисидаги Декретнинг фойдаси, унинг қишлоқ хўжалигини кўтаришдаги аҳамиятини тушунтирардик. Ўз атрофимизга актив тўплаб, уларга бойларнинг мол-мулки ва қишлоқ хўжалик асбобларини назорат қилиб туришни топширдик.

Советлар ва барча маҳаллий жамоат ташкилотларини тиклаш ва мустаҳкамлаш, оммавий ишлар олиб бориш билан бир қаторда биз, коммунистлар ва бошқа активлар қишлоқ Советларида, кооперацияларда, «Қўшчи союзлари»да сайловлар ўтказдик. Маҳаллий ҳокимиятга кенг демократик асосларда хотин-қизларни ҳам жалб этилди. Қишлоқ советлари, шунингдек, барча жамоат ташкилотлари тўла-тўкис мустаҳкамланди. Улар ер ва сув ислоҳотини ўтказишда катта хизмат кўрсатишди.

Ерни тақсимлаш вақтида ҳам талай қийинчиликларга дуч келинди. Ҳужжатларни расмийлаштириш катта диққат талаб қиладиган иш эди. Ер ўлчовчи техниклар деярли йўқ эди. Масалан, бизнинг ихтиёримизда атиги битта ана шундай техник бор эди. Ерларни тақсимлаш вақтида ўлчаш ишлари учун саводхонроқ танобчиларни жалб қилишга тўғри келди. Кеча-кундуз тинмай ишлаб, ҳужжат ва мандатлар расмийлаштирилди.

Ниҳоят, 1926 йил кузида Тўйтепада тантанали митинг ўтказилди. Райондаги ҳамма кишилар бир жойга тўпланди. Уларнинг ҳар бирига ер учун шахсий мандат, иш ҳайвони, қишлоқ хўжалик асбоблари берилди. Ер, сув ислоҳоти ўтказиш ишлари ана шундай тугалланди.

Эндиги вазифа ислоҳотни бутун чоралар билан мустаҳкамлашдан иборат эди. Негаки, ўша вақтда мулкдор бойларнинг иғвосига учган, ўзига тақсимлаб берилган ер, сув, майдон, асбоб-ускуналарни яна эгаларига қайтариб берган, ўз «хўжайин»ларидан қўрққан, уларнинг гапига кирган кишилар ҳам бор эди, албатта. Батраклар орасида тушунтириш ишларини янада кучайтириш, уларнинг душманларига қарши курашиш талаб қилинарди. Деҳқонларга тақсимлаб берилган ер майдони уларнинг «ўзлариники» эканлигини уқтириш лозим эди.

Тўйтепада янги ташкил топган хўжаликлардан иборат иккита ихтисослашган қишлоқ ташкил қилинди. Улардан бири «Ислоҳот» деб аталди. Ҳар бир қишлоқда юз хўжалик бор эди. Қишлоқнинг ер майдонлари помешчик Граматовичнинг собиқ мулки эди. Бу икки қишлоқнинг ерлари яхши, ҳосилдор эди. Лекин сув билан таъминлашни йўлга қўйиш зарур бўлиб қолди. Бунинг учун Қорасувдан ариқ ўтказилди.

Янги хўжаликларни мустаҳкамлаш учун моддий ёрдам зарур эди. Партия ва ҳукуматнинг ғамхўрлиги туфайли ўша вақтда минглаб хўжаликларга миллионлаб сўм миқдорида кредитлар берилди.

Ана шу ёрдам туфайли қишлоқларда турар-жой бинолари қурилди, қорамол, уруғлик ҳамда дондун сотиб олинди. Ўз иш ҳайвонига ва қишлоқ хўжалик асбобларига эга бўлмаган хўжаликлар ҳам давлатдан кредит олишди.

Бунинг самараси катта бўлди. Янги хўжаликлар экиш мавсумини муваффақиятли тугалладилар, ўз планларини белгиланган вақтда бажардилар.

Лекин бу тинч ҳаёт қишлоқда синфий кураш тугади, деган сўз эмасди. Мол-мулкидан айрилган, Совет ҳокимиятига ашаддий душманлик кўзи билан қараган бойлар, руҳонийлар ва улар атрофидаги кишилар деҳқонларнинг тинч ҳаётини кўролмасдилар. Шунинг учун ҳам улар тез-тез иғволар уюштириб, жон-жаҳдлари билан янги ҳокимиятга қарши кураш олиб борар эдилар. Улар ўзларининг кечаги қуллари, батрак ва чоракорларига, эндиликда ер ва сувга эга бўлган, ўз меҳнатидан ўзи манфаатдор бўлган, турмуши яхшиланиб бораётган деҳқонларга нафрат кўзи билан қарашарди. Ана шунда отлиқлар отрядини ишга солишга тўғри келди. Орадан кўп вақт ўтмай, шундай ашаддий ёвлардан бир талайи қўлга олиниб, республикадан ташқарига чиқариб юборилди.

Қишлоқ хўжалиги аста-секин ривожланиб келаётган бир даврда партия ва ҳукуматимиз яна бир муҳим қарор қабул қилди. Бу қарорга кўра, республикамизда уезд ва волостлар тугатилиб, бевосита республикага бўйсунадиган йириклашган районлар тузилиши лозим эди. Районлар ўз навбатида қишлоқ Советларига бўлиниб тузилди.

Жойларда районлаштиришни ўтказиш мақсадида партия юзлаб синалган коммунистларни сафарбар қилди. Ана шулар қатори мени ҳам район сайлов комитетининг раиси сифатида Пискентга юборишди.

Пискентда 30 дан ортиқ фаол ўртоқларни танлаб, қишлоқ сайлов комитети туздик. Районлаштиришга онд тайёргарлик ишлари олиб борилди. Бу сайлов комитетига ўрта деҳқонлар, комсомоллар ва хотин-қизлар ҳам киритилди. Биринчи бор сайловчилар рўйхатини тузганимизда улар сони 42 минг кишидан ошиб кетди. Бу, албатта кўп эди. Яна иккинчи бор жуда пухта ва аниқлик билан рўйхат тузганимизда мингдан ортиқ кишини сайлов ҳуқуқидан маҳрум қилиш кераклиги маълум бўлиб қолди. Булар асосан бойлар, савдогарлар, руҳонийлар эди.

(Давоми бор).

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхозда сабзавот ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштирилмоқда. Колхозчилар бу йил 12 минг тоннадан ортиқ карам, бодринг, помидор етиштириб бериш мажбуриятини олишган. Шу кунларда етиштирилган ҳосил пешма-пеш йиғиштирилиб олинмоқда. Суратда: узилган карамлар шаҳарга жўнатилмоқда.

Қ. Розиқов фотоси. ЎзТАГ фотохроникаси.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ АҚШ ҲУКУМАТИГА НОТАСИ

Илгари хабар берилганидек, Вьетнамдаги Камфа портида турган «Туркистон» деган совет теплоходига Америка ҳарбий самолётларининг ҳужум қилганлиги муносабати билан Совет ҳукумати шу йилнинг 2 июнида АҚШ ҳукуматига қатъий норозилик билдирган эди.

Шу йилнинг 3 июнида АҚШ давлат департаменти СССРнинг Вашингтондаги элчихонасига АҚШ ҳукуматининг жавоб нотасини топширди. Нотада мутлақо равшан фактларга қарама-қарши ўлароқ, Америка ҳарбийлари қилган бу жинояткорона ҳаракат қуруқдан-қуруқ рад этилади.

Шу муносабат билан шу йилнинг 5 июнида АҚШнинг Москвадаги элчихонасига Совет ҳукуматининг қуйидаги мазмундаги янги нотаси топширилди:

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг шу йилнинг 3 июнида берган жавоб нотасида Америка ҳарбий самолётларининг «Туркистон» деган совет теплоходига қилинган ҳужум учун жавобгарликдан қутилиш йўлидаги урунишларини қатъиян рад этади. Совет ҳукумати ихтиёрида бўлган фактлар Америка икки самолётининг совет савдо кемасига қароқчиларча ҳужуми атайин қилинганлигидан рад этиб бўлмайдиган даражада далолат беради. Бу ҳужум натижасида кема экипажи аъзоларидан бири ҳалок бўлиб, бир нечаси ярадор бўлган, кеманинг ўзи эса шикастланган.

Маълумки, Америка самолётлари «Туркистон» теплоходига куппа—кундузи, ҳаво очиқ бўлганда ҳужум қилганлар. Кема бу пайтда Камфа порти рейдида, причалдан анча узоқда турган ва бу пайтда рейдда бошқа ҳеч қандай кема бўлмаган. Америка учувчилари айни «Туркистон»ни нишонга олиб унга бомбалар ташлаганликлари ва ўққа тутганликларида ҳеч шак-шубҳа бўлиши мумкин эмас.

АҚШ ҳукумати берган жавоб нотасида эса жиноят айбдорларини оқлаб чиқиш учун ўйлаб чиқарилган сохта гапларни ўз ҳимоясига олмоқда.

Америка нотасидаги АҚШ қуролли кучларининг Вьетнамдаги «қонуний ҳарбий нишонларга қарши» олиб бораётган ҳаво операциялари халқаро эркин кема қатнови учун «хатарли» бўлиши мумкин, деган гаплар асоссиздир. Чунки АҚШнинг Вьетнамдаги ҳарбий интервенцияси барча халқаро ҳуқуқ нормаларини қўпол равишда бузишдан иборат бўлиб, унинг инсоният олдидаги жиноят қилишдан бўлак номи йўқ.

Совет ҳукумати шу йилнинг 2 июнида Америка Қўшма Штатлари ҳукуматига юборган нотасини тасдиқлайди.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

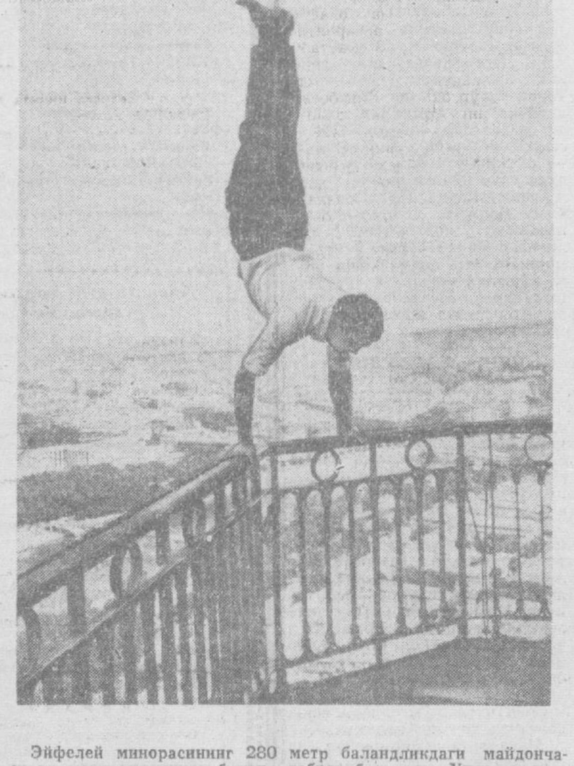

Эйфелей минорасининг 280 метр баландликдаги майдончаси уч метр амплитуда билан тебраниб туради. Унинг устида совет эстрада артисти Геннадий Попов ғалати машқлар бажарди. У Москва мюзик-холлининг составида Франция пойтахтига гастролга борган эди. Геннадий Поповгача жаҳондаги ҳеч бир акробат минора тепасида шундай машқни бажара олмаган. Суратда: Эйфелей минорасининг юқори майдончасида артист Г. Попов стойка турмоқда.

(ТАСС фотохроникаси)

ЖИНОЯТНИНГ ИЗИ ТОПИЛДИ

РИМ. Шу йилнинг 1 майида Англияда ротшильдлар банкининг автомашинаси талон қилинганлиги натижасида 140 та қуйилма олтин ўғирланган эди. Шу қуйилма олтинларнинг 16 таси Кьяссо шаҳрида (Шимолий Италия) топилди. Бу қуйилмалар Швейцария банклар иттифоқига қарашли «Аргор» заводининг қуйиш цехида топилди.

ИРҚЧИЛАР ҚОРАЛАНДИ

НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг иқтисодий ва социал кенгаши Жанубий Африка Республикасида касаба союзлари ҳуқуқларининг бузилишини ва бу мамлакатда апартеид сиёсати ўтказилаётганлигини қоралади. Жаҳон касаба союзлари федерациясининг шикояти муносабати билан бу масала кенгашнинг сессиясида қараб чиқилди.

ГДР СОЦИАЛИЗМ ҚУРМОҚДА

«Немис ишчилари ва деҳқонларининг жаҳонда биринчи давлати ўз марксчи-ленинчи партиясининг раҳбарлигида, демократик Германия Миллий фронтига таяниб ва қардош социалистик мамлакатлар ҳар томонлама бериб турган мададни ҳамиша ҳис этиб, шундай кучга эга бўлиб қолдики, бу куч унинг кўпгина қийинчиликларни муваффақиятли енгишига ва социализм йўлида ишонч билан олға боришига имкон берди».— деган эди КПСС делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитетининг бош секретари Л. И. Брежнев Германия Бирлашган социалистик партиясининг VII съездида сўзлаган нутқида. Л. И. Брежнев шу нарсани таъкидлаб кўрсатдики, икки Европани — социалистик Европа билан капиталистик Европани бир-биридан ажратиб турган чегара немислар диёридир. Немислар диёрида икки системанинг мусобақаси айниқса кескин формаларда намоён бўлмоқда ва бу мусобақада Германия Демократик Республикасидаги социалистик тузум шак-шубҳасиз ғалабаларга эришди.

Немислар ишчи-деҳқон республикаси жаҳондаги саноат жиҳатидан энг тараққий этган ўнта мамлакат қаторига киради. Статистика маълумотларига кўра, ГДРда 1966 йилда 56,8 миллиард киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинди, 3,7 миллиард кубометр табиий газ, 251 миллион тонна қўнғир кўмир қазиб чиқарилди, 3209000 тонна тошкўмир кокси тайёрланди, 2338000 тонна чўян ва 3890000 тонна пўлат (блоклар ҳисобида) эритилди.

Саноатнинг ривожланиши суръати жиҳатидан ГДР ГФРдан ўзиб кетишга муваффақ бўлди. 1964 йилда саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши ГДРда 6,8 процент, ГФРда 8,5 процент эди. Навбатдаги йилда бу кўрсаткичлар 6,4 (ГДР) ва 5,5 процент (ГФР) бўлди; 1966 йилда эса бу ўсиш проценти ГДРда 6,5, ГФРда эса бор-йўғи 1,7 процентни ташкил этди.

ГДРда бутун экономиканинг тараққиётига ҳал қилувчи таъсир кўрсатадиган саноат соҳалари айниқса тез суръатлар билан ривожланмоқда. Масалан, химия саноати ишлаб чиқариши ҳажми 1962 йилдан 1966 йилгача 37 процент; электротехника саноати —47 процент; аниқ механика ва оптика 48 процент; ўлчов техникаси ишлаб чиқариши эса 85 процент ўсди.

Ҳозир ГДРдаги ҳар 15 корхонанинг бири химия корхонасидир. 1964 йилдаёқ республиканинг бутун ишлаб чиқаришида химия саноатининг ҳиссаси 16 процентни ташкил этарди. Ана шу кўрсаткичнинг ўзиёқ бу мамлакатни химия саноати энг тараққий этган мамлакатлар қаторига киритган эди. Аҳоли жон бошига химия маҳсулотлари ишлаб чиқаришда ГДР Европада биринчи ўриндадир.

Мамлакат қишлоқ хўжалиги ҳозирги вақтда юз процент кооперативлашган бўлиб, муваффақиятли ривожланмоқда. Республикада 15900 та қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши кооперативи ва 700 та халқ имениеси бор. Ўтган йили ГДР қишлоқ хўжалигида 17 мингга яқин комбайн, 9 мингдан ортиқ картошка экадиган машина, 8 мингга яқин картошка йиғиб-терадиган машина, 130 мингга яқин трактор ишлади.

Ҳозирги вақтда ГДРда қишлоқ хўжалиги экинлари ўстириладиган ҳар бир гектар ерга 78 килограммдан сунъий ўғит тўғри келади. Бу мамлакат қишлоқ хўжалиги Европада олдинги ўринлардан бирини ишғол этишидан дарак берувчи кўрсаткичдир.

Республикада юксак ҳосилдорликка эришилган. Масалан, ўтган йили ғалла ҳосилдорлиги ҳар гектар ерда 26,1 центнер, лавлаги ҳосили эса 305,2 центнерни ташкил этди. 1966 йилда республикада йирик шохли моллар сони рекорд даражага — 5 миллиондан ортиққа етди. ГДРда ҳар юз гектар қишлоқ хўжалиги майдонига юздан ортиқ чўчқа ва 70 дан ортиқ йирик шохли мол тўғри келади. Бу рақам республика ана шу соҳада дунёда бешинчи ўринда туришини кўрсатади.

Ривожланишнинг бу даражада тараққий этиши республика аҳолисининг сут, қанд ва картошкага бўлган эҳтиёжини ўз ресурслари ҳисобига қондириш ва гўшт ҳамда мойга бўлган эҳтиёжни қарийб тўла таъминлай олиш имкониятини бермоқда.

Саноат ва қишлоқ хўжалиги соҳаларида эришилган муваффақиятлар Германия Демократик Республикасига ташқи савдони жадал ривожлантириш имкониятини берди. БМТ статистикаси маълумоти бўйича ГДР жаҳон экспортида ҳозир 12-ўринни ишғол қилади. Республика жаҳоннинг юздан ортиқ мамлакати билан савдо муносабати ўрнатган. Агар сўнгги 15 йил мобайнида жаҳон савдоси ҳажми уч баравардан зиёд ортган бўлса, ГДРнинг ташқи савдоси ҳажми эса шу давр мобайнида олти баравардан зиёдроқ ўсди.

Фан ва техникани тез суръатлар билан ривожлантирмай туриб, экономикада муваффақиятларга эришишни тасаввур қилиб бўлмайди. Мамлакатда ҳозир 9 мингдан ортиқ 10—12 йиллик умумий таълим политехника мактаблари ишлаб турибди. Республиканинг 44 та олий ўқув юртида тахминан юз минг студент таълим олмоқда. Уларнинг асосий кўпчилиги ишчи ва деҳқонларнинг фарзандларидир. Студентларнинг 90 процентдан ортиғига стипендия тўланмоқда.

Германия Бирлашган социалистик партиясининг VII съезди мамлакат экономикасини янада ривожлантириш соҳасида янги вазифаларни белгилаб берди. Съезд ГДРда социализмнинг кенг кўламдаги экономика системасини вужудга келтириш тўғрисида гап бораётганлигини уқтирди. Бу система юксак самарали структура базасида халқ хўжалигини пропорционал ривожлантириш, маҳсулотнинг юксак илмий-техника даражаси ва планлаштириш, прогнозлаш ҳамда бошқарувнинг мукаммал системасини қамраб олиши керак.

Мамлакатда амалга оширилаётган тадбирлар ГДР халқ хўжалигини ривожлантиришга мўлжалланган программа муваффақиятли бажарилишидан дарак бериб турибди. Немис тупроғида социализм қуриш ишига ўз муносиб ҳиссасини қўшаётган немис меҳнаткашларининг ижодий куч-ғайрати, шунингдек Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши Аъзолари — Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар билан қардошларча ҳамкорлик бунинг гаровидир.

Е. БАШМАЧНИКОВ.

(ТАСС).

Хавфсизлик кенгашининг шошилинч мажлиси

НЬЮ-ЙОРК, 5 июнь. (ТАСС). Хавфсизлик кенгашининг шошилинч мажлиси Нью-Йорк вақти билан соат 10-22 минутда бошланди. Бу мажлисда Яқин Шарқдаги аҳвол муҳокама қилинмоқда.

БОСТОНДА НЕГРЛАР ҒАЛАЁНИ

НЬЮ-ЙОРК. Кейинги кунларда Американинг Бостон шаҳридаги негрлар яшайдиган даҳаси маҳаллий аҳоли билан полиция ўртасидаги жанг майдонига айланди. Негр хотин-қизлари шаҳар маъмурларининг ҳақоратлари ва камситишларига қарши норозилик билдириш юзасидан бир жойда ўтириб намойиш қилганларидан кейин ана шу тўқнишлар бошланди.

Ярадорлар бор. Неча ўнлаб негр қамоққа олинди. Неча юзлаб полициячилар итлари билан даҳа кўчаларида соқчилик қилиб юрмоқдалар. Шаҳарнинг бу районидаги аҳвол кескинлигича қолмоқда. (ТАСС).

ҲОЗИРЧА НАТИЖА БИР ХИЛ

МОНТЕВИДЕО, (ТАСС). Баскетбол бўйича жаҳон чемпионатининг навбатдаги таймида АҚШ спортчилари Уругвай терма командасини 88:53 ҳисобида, Югославия баскетболчилари эса Польша командасини 82:78 ҳисобида енгдилар. Шундай қилиб ҳозирча икки терма команда— Совет командаси ва Америка командаси финалда иккитадан ютуққа эга. Бу командалар кейинги матчда учрашадилар.

ЯДРО МАРКАЗИДА ПОРТЛАШ

ПАРИЖ, (ТАСС). Париж яқинидаги Саклэда бўлган француз ядро синов марказида 2 июнда жуда катта портлаш бўлди. Икки минг литр суюқ водород билан тўлдирилган резервуар олиб кетилаётган вақтда портлади. Франц пресс агентлигининг хабарида айтилишича, бу портлаш анча зарар етказди.

„НЯН ЗАН" ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ХАНОЙ, (ТАСС). «Нян Зан» газетаси Америка самолётларининг Камфа портида тўхтаб турган совет савдо кемаси «Туркистон»ни ўққа тутишлари билан боғлиқ бўлган материалларга кечаги сонида катта ўрин берди.

Газета иккинчи июнда Камфада бўлган воқеаларни «Вьетнам Демократик Республикаси портларига кирувчи чет эл савдо кемаларига нисбатан Америка империалистлари қилган янги ва жуда қабиҳ хуруждан бошқа бир нарса эмас», деб атайди.

«Босқинчиларча қилинган ана шу хуруж, деб ёзади газета редакция мақоласида, — халқаро нормаларни ва савдо-сотиқ ҳамда кемалар қатнови эркинлиги ҳуқуқини қўпол равишда поймол этади... Вьетнам халқи Америка агрессорларининг ана шу ҳаракатларини кескин қоралайди».

Газета яна қуйидагиларни ёзади: «Бизнинг халқимиз АҚШга қарши ўз ватанини қутқазиб қолиш учун олиб бораётган курашида Совет Иттифоқидан ҳам, бошқа қардош социалистик мамлакатлардан ҳам беғараз жуда катта ёрдам ва мадад олиб келаяпти.

Совет Иттифоқининг ҳукумати иқтисодий ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисида ҳар иккала мамлакатларимизнинг ўртасида тузилган битимларни бажара бориб, совет кемаларига Америка империалистларининг сурбетларча қилаётган дўқларига қарамай, турли молларни мамлакатимизга мунтазам келтириб туриш ва мамлакатимиздан олиб кетиш тўғрисида кўрсатма берди.

Совет кемаларининг капитанлари ва денгизчилари машаққат ва хавф-хатарлардан қўрқмай, бутун куч-ғайратларини ана шу топшириқни бажариш учун сарф қилмоқдалар, океанлар оша ўтиб, бизнинг мамлакатимизга зарур молларнигина эмас, балки улуғ совет халқини бизнинг халқимиз билан боғлаб турган жанговар дўстлик ва жипслик туйғуларини ҳам олиб келмоқдалар. Бу ўртоқлар пролетар интернационализмининг олижаноб руҳи намуналарини намойиш қилмоқдалар. Улар пешона терларини кўп тўкдилар, ҳозирги вақтда эса, халқимизнинг АҚШга қарши ватанни қутқазиб қолиш учун, Вьетнам—Совет дўстлиги учун, социалистик лагернинг агрессив ва урушқоқ Америка империалистларига қарши умумий кураши учун ўз қонларини ҳам тўкмоқдалар, деб айтиш мумкин. Бизнинг халқимиз бебаҳо катта ёрдам бераётганликлари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан, Совет ҳукуматидан ва совет халқидан астойдил миннатдордир, совет денгизчиларидан миннатдордир. Биз Америка авиациясининг ҳужуми натижасида ҳалок бўлган денгизчининг оиласига ўз таъзиямизни йўллаймиз, ярадор бўлганларга сиҳат-саломатлик тилаймиз, барча совет капитанлари ва денгизчиларига самимий табрик сўзларини йўллаймиз».

ҚИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

«КОММУНИЗМ» СОВХОЗИДА

КИШИНИ ҚУВОНТИРАДИ

Солдатское қишлоғидан чиққан машина совхоз марказига етай деб қолди. Ўнг томонга бир боқинг-а, кечагина бўм-бўш бўлган ташландиқ, ажриқзор ерларда бугун қурилиш ишлари авж олиб кетибди. Маданий-маиший бинолар тез қад кўтармоқда. Икки қаватли ҳашаматли бино қурилиши ҳам мерига етай деб қолди. У фойдаланишга топширилиши билан хоналарини омонат касса, алоқа бўлими, автомат телефон станцияси ва бошқа идоралар эгаллайди. Бу бино ёнидаги тўрт хонали турар-жой биноларида қилинаётган ишлар ҳам жадал. Шу йилнинг ўзида 50 та ана шундай бинолар қуриб битказилади ва уларнинг калити илғор механизатор ва ишчиларга топширилади.

Бу ерда аҳолини водопровод суви билан таъминлаш ишлари ҳам кучайиб кетди.

МАРКАЗИЙ УСТАХОНА

Совхознинг марказий устахонаси ҳам тайёр бўлай деб қолди. Қурувчилар суръатга суръат қўшмоқда. Устахонада тракторларни, қишлоқ хўжалик машиналарини узлуксиз ремонт қилиш учун барча қулайликлар яратилади. Бу ерда техника ремонти поток усулида олиб борилади. Қиш кунлари устахона иситилади.

ЙЎЛ ҚУРИЛИШИГА 324 МИНГ СЎМ

Йўл равон бўлса, манзил яқин дейишади. Шу кунларда совхоз қишлоқларига борган киши бу нақлга амал қилинаётганининг гувоҳи бўлади. Ҳамма ерда серқатнов кўчалар тартибга келтирилмоқда. Совхоз маркази — Қўрғончи билан 1, 3, 4, 5-бўлимларни боғлайдиган теп-текис йўллар қуриляпти. Асфальт ётқизилмоқда. Бу иш учун давлат томонидан 324 минг сўмлик маблағ ажратилди. Ҳозир 12 километр ҳажмдаги йўл текисланиб, асфальт ётқизилиб қўйилди. Бригадалар орасидаги йўллар ҳам текисланиб, шағал ётқизилмоқда.

ЯНГИ ҲАММОМЛАР

Яқинда «Ўзбекистон» бўлимида янги ҳаммом қурилиб, фойдаланишга топширилди. Унинг аҳолига хизмати чакки эмас. Ҳамма хурсанд. Ҳаммом артизиан қудуғи ёрдами билан чиққан тиниқ сув билан таъминланган. Совхознинг 2-бўлимида ҳам яна бир янги ҳаммом қурилиб битди. Гул қишлоғида қурилаётган ҳаммом ҳам яқин ойлар ичида фойдаланишга топширилади.

БОЛАЛАР УЧУН

Совхознинг оромбахш, соя-салқин жойларидан бирида 100 ўринли пионер лагери очилди. Ишчиларнинг болалари каникул кунларида ана шу ерда дам олиб, хордиқ чиқаришади.

М. ҒОЗИЕВ,
Оққўрғон райони.

МОНРЕАЛДА ФУТБОЛ

Канада пойтахтидаги «ЭКСПО—67» жаҳон виставкаси шарафига ўтказилаётган халқаро футбол турнирида СССР клублари командаси биринчи ўйинни ўтказди. Ватандошларимиз Бельгиянинг «Стандард» футболчиларини 6:2 ҳисобида енгдилар. Тўпларни Федотов, Еськов (иккитадан), Абдураимов ва Красницкийлар киритишди. Эртага совет футболчилари Ғарбий Германиянинг «Воруссия» командаси билан мусобақалашади.

РЕКОРДЛАРГА ҲУЖУМ

XIV УМУМЎЗБЕК СПАРТАКИАДАСИ

Пойтахтимизнинг ҳамма спорт базаларида XIV умумўзбек спартакиадаси финал мусобақалари қизғин давом этмоқда.

Сузувчилар биринчи кунги мусобақанинг ўзида 3 та янги республика рекорди қўйдилар. Тошкентнинг сув спорти саройида ўтаётган мусобақада биринчи бўлиб спартакчи К. Деникаев рекорд қўйди. У юз метрга эркин услубда сузиб 58,8 секунд натижа кўрсатди. Батерфляй сузишида ғолиб келган «Меҳнат» жамиятининг вакили Сергей Конов юз метрлик масофани 1 минут 01,8 секундда сузиб ўтди. Бу спорт мастери даражасидаги кўрсаткичдир. Ўзбекистоннинг учинчи рекордини жаҳонга машҳур «олтин балиқча»миз Светлана Бабанина қўйди. Унинг натижаси 1 минут 14,6 секундга тенг.

Тамара Рилова ҳам катта муваффақиятни қўлга киритди. Юз метрга брасс услубида сузган бу қиз спорт мастери нормативидан юқори натижа — 1 минут 21,6 секунд натижа кўрсатди. Биринчи кундан сўнг команда ҳисобида «Спартак» жамияти сузувчилари олдинга ўтиб олдилар.

«Спорт маликаси» — енгил атлетика мусобақалари ҳар сафаргидек ишқибозларда катта қизиқиш туғдирмоқда. Бу мусобақалар ўтаётган «Пахтакор» стадиони ҳар куни «Спорт маликаси» муҳлислари билан гавжум бўлмоқда. Мусобақанинг биринчи куни армиячи Виктор Калмаков Ўзбекистоннинг янги рекордини қўйди. Бундан буён 400 метрга тўсиқлардан ошиб югуриш бўйича республикамиз рекорди 52,8 секундга тенгдир. Республикамиз чемпиони Ольга Левоненко жуда яхши формада эканлигини кўрсатди. У 1 метр 70 сантиметр баландликдан сакраб СССР спорт мастери кўрсаткичидан ўзиб кетди. Армия спорт клуби командасидан Владимир Некрасовский юз метрга югуришда ҳаммадан олдин келди (10,6 секунд). Ядро иргитишда меҳнатчи Николай Скориков энг яхши натижа кўрсатди: у иргитган ядро 16 метр 55 сантиметрга бориб тушди.

Шахматчилар мусобақалари қизғин курашлар билан ўтмоқда. Командаларнинг ҳар бир ўйинчиси ўз коллективига муҳим очко олиб бериш учун астойдил курашмоқда. Баъзи ўйинларнинг икки кунлаб кечиктирилаётганлиги шундан далолат бериб турибди. Тўртинчи тур мусобақаларида армия спорт клуби командаси «Спартак» вакилларидан 4:6 ҳисобида енгилди. СССР спорт мастери Мамажон Муҳитдинов бошчилигидаги «Пахтакор» шахматчилари муваффақиятли қатнашмоқдалар. Улар бу турда энг кучли «Буревестник» командаси билан учрашиб, саккиз тахтада беш очкони қўлга киритдилар. Икки ўйин кечиктирилди. «Локомотив» командаси «Меҳнат резервлари» шахматчиларини 8:2 ҳисобида катта мағлубиятга учратди. «Динамо» ва «Меҳнат» учрашуви 2,5:6,5 натижасини берди. Бир ўйин кечиктирилди. Бешинчи турда судьялар қуйидаги ҳисобларни қайд қилиб қўйишди: «Буревестник» — «Локомотив» — 6:4; «Спартак» — «Пахтакор» — 5:5—4:5, «Меҳнат» — СКА—2:7 (бир ўйин кечиктирилди), «Меҳнат резервлари» — «Динамо» — 2:7 (бир ўйин кечиктирилди). Беш турдан сўнг студентлар жамияти — «Буревестник» командаси пешқадамлик қилмоқда.

«Текстильщик» стадиони сув хавзаси сув полоси мусобақалари марказига айланган. Бу мусобақаларга меҳнатчилар пухта тайёргарлик кўрганликларини намойиш қилмоқдалар. Улар ўн имкониятдан олти очко тўпладилар ва тўрт ўйинда ҳали мағлубият нималигини билмадилар. «Меҳнат» командасининг «Спартак» билан бўлган учрашувида ҳужум бир томонга бўлди, десак хато қилмаймиз. Меҳнатчилар рақибларини 13:0 ҳисобида енгдилар. «Локомотив» — СКА учрашуви 1:5, мактаб ўқувчилари командаси ва «Буревестник» учрашуви 6:6 ҳисоби билан тугади.

Велосипедчилар Олмалиқ йўлининг 14-километрида куч синашишмоқда. Хотин-қизлар ўртасида 20 километрга бўлган шахсий пойгада Армия спорт клубининг вакили Л. Анисимова биринчи бўлиб финишга етиб келди. У 31 минут 07 секунд натижа кўрсатди. Бу СССР спорт мастери кўрсаткичидан юқоридир. 20 километрга бўлган команда пойгасида Н. Рикова, Л. Хилова, Л. Боровковалардан иборат составдаги спартакчилар биринчиликни олишди. Бу аҳил команда 30 минут 09,8 секундда манзилга етиб келди. Уларнинг ҳамжиҳатлиги туфайли «Спартак» командаси икки кундан сўнг пешқадам бўлиб олди.

Мерганлар мусобақасида тўрт кунлик курашдан сўнг «Динамо» вакиллари биринчи, «Спартак» командаси иккинчи ва Армия спорт клуби командаси учинчи ўринда бормоқда. Бу мусобақаларда С. Рибченко МВ—6 машқида спартакиада чемпиони номини олди. У 1200 имкониятдан 1120 очкога эга бўлди.

Ҳозирги замон беш кураши мусобақаларининг биринчи куни чавандозлар стартга чиқишди. Бунда «Буревестник» вакили Р. Миносян ғолиб келди.

Хўш, умумкоманда ҳисобида кураш қандай бораётир? 5 июнгача бўлган маълумотга кўра, «Спартак» 118 очко билан биринчи ўринда, «Буревестник» 111,5 очко билан иккинчи ўринда, «Меҳнат» 110,5 очко билан учинчи ўринда бормоқда. Ундан кейинги ўринларда Армия спорт клуби, «Динамо», «Локомотив», «Пахтакор», «Меҳнат резервлари» коллективлари бормоқда.

Мусобақалар давом этмоқда.

С. МУСАЕВ.

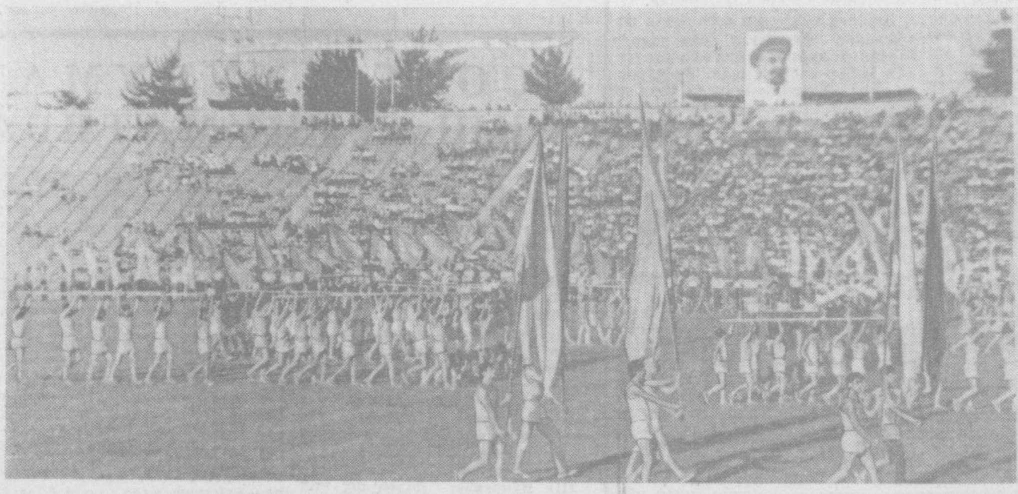

Суратда: 1. Спартакиада қатнашчилари оммавий машқлар кўрсатмоқдалар. 2. Майдонда акробатлар. А. Абалян фотолари.

ПАЛОВ ЕЙМАН ДЕСАНГИЗ...

Ўзбекистон ССР савдо министрлиги энг яхши чойхона, паловхоналар учун трестлараро конкурс эълон қилган эди. Фрунзе район ошхоналар тресги коллективи конкурсда қатнашиб, ташаббус кўрсатди. Киров номли маданият ва истироҳат боғи ёнидаги Глинка кўчасида паловхона учун бино қуриб битказилди.

Салқин боғ. Ҳар жой, ҳар жойга катта-катта сўрилар қўйилибди. Сўриларга чўғдек гилам тўшалган, кўрпача ёзилган, парёстиқлар қўйилган. Ўртада эса хонтахта. Хўрандалар чой ичишиб, чақчақлашиб ўтиришибди.

Катта паловхона тез орада хўрандаларни ўзига жалб этди. Учта дошқозонда палов дамланади. Бош ошпаз Илҳом Исломов, Раҳимжон Шокировларнинг қўли-қўлига тегмайди. Хўрандаларга чаққонлик билан палов сузиб беришяпти улар. Шу ерда овқатланаётган, чамаси 60 ёшлардаги отахон билан сўзлашдик:

— Балли, ошпазларга, газдаки шунчалик лаззатли палов пиширишяптими, қўлигул экан уларнинг,— дейди у.

Дарвоқе, чой ҳам газда қайнатилаяпти бу ерда. Катта рух самовар қачон келманг қайнаб туради. Ўттиз йилдан буён чойхоначилик қилиб келаётган Жўрабой ота Шодиевнинг қўли билан дамланган кўк ва памил чойларни ичган кишининг танаси яйрайди. Худди шу ернинг ўзида катта тандир қурилган. Тандирдан янгигина узиб олинган иссиқ нон, сомсаларни ҳам зўр иштаҳа билан тановул қиласиз.

Бу ерда яна бир ажойиб янгиликни кўриб қувонасиз. Чойхонада ўн иккита кичик-кичик қозонлар осиб қўйилибди. Тўрт-бешта улфатингиз билан ўзингиз қўлбола палов ясамоқчи бўлсангиз, марҳамат қилиб шу ерга келаверинг, бу қозонлар сизларнинг ихтиёрингизга бериб қўйилади. Масаллиқ харид қилиш учун бозорга тушиб овора бўлиб юрмайсиз. Сабзидан тортиб қўй гўшти-ю, қўй ёғи, барча зираворлар шу ернинг ўзида сотилади.

— Савдо министрлиги,— дейди ошхоналар тресги директори ўртоқ Маъмуржон Қўшоқов,— коллективимизнинг хизматини муносиб тақдирлади. Паловхона ва ошхонани ўз вақтида қуриб битказганлигимиз учун раҳматнома эълон қилди ҳамда 200 сўм пул билан мукофотлади. Мукофот коллективимиздаги каттадан кичикни эл учун яна яхши хизмат қилишга руҳлантириб юборди.

Фрунзе районида умумий овқатланишни яхшилаш юзасидан бошқа тадбирлар ҳам амалга оширилмоқда. Самарқанд ва Ўзбекистон кўчаларида, Туркман бозорида очилган янги ошхона, лағмонхоналар ҳам хўрандалар хизматида.

Трест коллективи хўрандаларнинг талабини ўрганиб, аъло сифатли таомлар тайёрлашга эришмоқда. Бу ўринда Шота Руставели кўчасига жойлашган «Табассум» кафесидан ўрнак олса арзийди. Яқинда ишга туширилган Феруза номли кафеда тайёрланаётган лаззатли таомлар ҳам ҳаммага манзур бўлаётир.

Янги ишга туширилган кондитер цехи, ярим фабрикат ошхоналар, магазинларни айтмайсизми? Уларда тайёрланаётган ширинликлар, ярим фабрикат таомлар уй бекаларининг хизматини енгиллаштирмоқда.

Тез кун ичида районда яна бир объект фойдаланишга топширилади. Аҳолига янги узилган пиёз ҳамда картошка ва бошқа сабзавот маҳсулотлари билан савдо қиладиган магазин, ҳеч шубҳасиз, аҳолига кўп қулайликлар келтиради. Фрунзе район ошхоналар тресги «Паловхона» очиб, яхши ташаббус кўрсатганидан шаҳар аҳолиси мамнун бўлмоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Суратда: ошпазлар Акрам Анваров (ўнгда) ва Маҳмуд Маҳкамовлар. А. Абалян фотоси.

ПИОНЕР ЁЗИ СОЗ ЎТСИН

ҲАММАСИ БОЛАЛАР УЧУН

Пионер ёзи бошланди. Соя-салқин боғ-роғлар узра яна горн садолари янграмоқда. Боғларда жойлашган пионер лагерлари ўқувчилар билан гавжум бўлиб кетди.

342 минг! Бу йил пионер ёзи даврида областимиз бўйича шунча бола ёз гаштини суради. Соғломлаштириш майдончаларида 161 минг 897 ўғил-қиз дам олади. Колхозлар ва совхозлараро пионер лагерларига эса 15 минг бола жалб этилади.

Бу йил областимизнинг Бекобод ва Оржоникидзе районларида соғломлаштириш спорт лагерлари очилди. Уларда ёз давомида 1200 бола хордиқ чиқаради.

Ҳозир болаларни катта саёҳатлар кутмоқда. Фақат областимиздан 1100 дан ортиқ бола экскурсия ва походларга чиқади.

СОҒЛОМЛАШТИРИШ МАЙДОНЧАЛАРИ

Бу сўлим боғ ёнидан катта сойлик оқиб ўтади. Боғ қаршисида Бекобод районидаги «1-Далварзин» совхози оталиғидаги 11-ўрта мактаб жойлашган. Ҳозир бу мактаб боғида ўқувчиларнинг қий-чуви авжида.

Мактаб директори ўртоқ Х. Юсупов бизни палаталар томон бошлади. Оқ чойшаблар тўшалган кроватларда болалар мириқиб ухлашарди.

— Ҳадемай тушки овқат бошланади, — дейди мактаб директори. — Сизга айтсак, бу лагерни очишда совхозимиз жуда катта ёрдам берди. Шу билан бирга ота-оналар комитети ҳам бу ишга яқиндан бош қўшди. Ота-оналар комитетига пахта тозалаш заводининг директори ўртоқ У. Маҳмудов раислик қилади. Мактабда соғломлаштириш лагери очишга тайёргарлик кўрилаётганлигини эшитибоқ бизга ёрдамга келди. Қўшимча кроватлар ва палаталар келтиришга бошчилик қилди. Кўриб турганингиздек, лагеримиз яхши хордиқ чиқарадиган жойга айланган. Лагернинг биринчи сменасида 150 ўқувчи дам олади.

Чиндан ҳам бу ерда болаларнинг яйраб дам олишлари учун ҳамма қулайликлар муҳайё қилинган. Болалар вақти-вақти билан экскурсия ва походларга ҳам чиқиб туришади.

Пионер ёзини ана шундай уюшқоқлик билан бошлаб юборган соғломлаштириш лагерлари областимизда ҳозир анчагина. Калинин районидаги 19, ва 83-Юқори Чирчиқ районидаги 19, ва 51, Бекобод районидаги 1-, 12- ва бошқа мактабларда ҳам намунали ишлар қилинди.

Шу билан бирга ҳали бу ишга киришмаган мактаблар ҳам бор. Мисол учун Юқори Чирчиқ районидаги «Паркент» совхози территориясида жойлашган 55-мактабни олиб кўрайлик. Бу ерда бўлган киши ён атрофдаги хушманзара боғларни кўриб ҳаваси келади. Мактабнинг ҳам тузуккина соя-салқин боғи бор. Лекин, бу йил соғломлаштириш лагери очиш ҳеч кимнинг ҳаёлига ҳам келгани йўқ.

Мактаб директори Ў. Мирзабоев эса бамайлихотир юрипди.

Мактаб маъмурияти ҳам, қолаверса совхоз дирекцияси ҳам болаларнинг ёзги дам олиши масаласига совуққонлик билан қаради.

Бу ўринда Оржоникидзе районидаги 35-мактаб педагогик коллективини уларга намуна қилиб кўрсатса бўлади. Пионер ёзини кўнгилли ва мазмунли ўтказиш учун чинакамига бош қотирилди. Соғломлаштириш лагери очиш учун етарли шароит йўқ эди. Шундай бўлса ҳам педагогик коллектив мактабнинг ўзида 50 ўринли соғломлаштириш лагери очишга муваффақ бўлди.

КОЛХОЗЛАР ҲИММАТИ

Ҳар йилдагидек бу йил ҳам қатор колхоз ва совхозлар ўз маблағлари ҳисобига соя-салқин боғ-роғлар қўйнида пионер лагерлари очдилар. Ўтган йили областимиздаги 17 та колхозда ва 9 та совхозда пионер лагерлари ишлади. Бу йил эса 32 та колхоз ва 11 та совхоз лагери ўғил-қизларимиз хизматида бўлади.

Калинин районидаги колхозлараро пионер лагерининг овозаси кенг тарқалган. Бу йил ҳам лагерь янги мавсумга пухта тайёргарлик кўрди. Катта олмазор қўйнида 200 ўқувчига мўлжалланган майдонча ажратилди.

Бекобод районида колхозлараро пионер лагери ҳам очилди. Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», Свердлов номли ҳамда «Ленин йўли» колхозлари ҳам ўғил-қизлар учун яхши совға ҳозирладилар. Бу ерда колхозлар кучи билан пионер лагерлари очилди.

«Меҳнат қилиб дам оламиз!» Бу 1-«Қибрай» узум боғдорчилик совхози 2-бўлимида дам олаётган пионерларнинг қатъий шиори. Бўлимнинг қуюқ ёнғоқзори қўйнида очилган меҳнат дам олиш лагерида ҳозир 250 бола ёз гаштини сурмоқда.

— Лагеримизда дам олаётган болаларнинг аксарияти Тошкентдаги 75, ва 36-мактабларнинг ўқувчиларидир,— дейди совхоз партия комитетининг секретари ўртоқ А. Ҳайтбоев. — Уларнинг яхши дам олишлари учун қўлдан келган тайёргарликни кўриб қўйдик. Бунда бизга Фурқат номли мактаб педагогик коллективи ҳам яқиндан ёрдам берди. Болалар мириқиб дам олиш билан бирга хўжалик ишларига ёрдамлашадилар. Меваларни териб олишда совхоз ишчиларига кўмаклашадилар.

ИШГА МАСЪУЛИЯТ ШУМИ?

Тўғри, Юқори Чирчиқ районида пионерларнинг ёзги дам олиши учун озми-кўпми тайёргарлик ишлари кўрилди. Лекин, кўп ўтмай бошланган иш ўлда-жўлда бўлиб қолиб кетди.

Ўқишлар давом этиб турган бир пайтда район ижроия комитети томонидан қатор тадбирлар белгиланди. Болаларнинг дам олишини ташкил этиш бўйича 12 кишидан иборат комиссия тузилди. Комиссияга район ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. И. Цой бошлиқ қилиб тайинланди.

Кунлар ўтаверди. Бироқ комиссия пионер лагерлари очиш борасида ҳеч иш қилмади.

Мана эрта-индин пионер ёзи бошланади деганда комиссия раиси Н. Цой ва унинг ўринбосари район халқ маорифи бўлимининг мудири А. Мақсудов ўртоқлар дам олгани санаторийга кетиб қолишди.

Қизиқ, энди бу ишга ким бош қўшади? Кўзда тутилган пионер лагерлари қачон очилади? Ҳозирча бу саволлар жумбоқ бўлиб турибди. Бу ҳақда район раҳбарлари яхшироқ ўйлаб кўришлари керак.

Ҳали ҳам вақт бор. Каникулни мазмунли ўтказиш учун ҳамма имкониятларни ишга солиш лозим.

С. СОБИТОВ,
область халқ маорифи бўлимининг инспектори.

А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 июнда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси,** 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.15 — **Ҳотам ва ўтинчи чол** (Н. Островский номидаги пионерлар саройи бадиий ҳаваскорларининг спектакли), 18.50 — Илғор **пиллакорлар рапорти,** 19.10 — **Концерт** (бадиий ҳаваскорлик санъат фестивали).

20.20 — **Телевизион янгиликлар** (рус тилида).

20.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

17.55—**Эшиттиришлар программаси,** 18.00 — **Турист, саёҳатга тайёрлан** (ўзбек тилида болалар учун).

Рус тилида: 18.20 — **Добринья Никитич** (болалар учун), 18.40 — **Телевизион янгиликлар,** 18.50 — **Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди** (телеочерк), 19.00 — **Ўзбекистон XIV спартакиадаси,** 20.00 — Оффенбах. **Лизетта ва Филидор** (олимлар уйи бадиий ҳаваскорларининг спектакли).

Ўзбек тилида: 20.40 — **Телевизион янгиликлар,** 20.50 — **Коммунист минбари,** 21.15 — Мавлон Икром. **Кўнгил дейди...** 21.35 — **Душман гирдобида** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси,** 18.00 — **Як ва робот** (болалар учун кинофильм), 18.10 — **Учинчи учрашув** (ҳужжатли фильм), 19.15 — **Платонов кўчасида момақалдироқ** (телеспектакль), 20.30 — **Муслим Магомаев концерти,** 21.25 — **Дарахтлар улғайганда** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ — 7/VI да **Сўнгги қурбон,** 8/VI да **Ўғирланган умр.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2 ва кеч 6.15 минутда), «ЧАЙКА» (кундуз 12 ва кеч 9 да).

Ўлдиришни истамаган эди — «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қочоқ — «ЧАЙКА» (кундуз соат 3, 5 ва кеч 7 да), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12 ва кеч 9.15 минутда).

Кундузги сеансга иккита билет — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

«С» шаҳарида — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Айрилишда — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кеч 8 ва 9.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Ўлдиришни истамаган эди — «ФЕСТИВАЛЬ».

Кундузги сеансга иккита билет — КАФАНОВ номли.

Унутма... Луговая станцияси — «1 МАЙ».

«С» шаҳарида — ТЕЛЬМАН номли.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА

7 июнь кеч соат 6 ярмида Совет Иттифоқи биринчилиги учун **«Памир»** (Ленинобод) — **«Политотдел»** (Тошкент области) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ОБЛАСТЛАРАРО 1-АВТОТРЕСТНИНГ 11-АВТОБАЗАСИГА

шоферлар (ҳар хил маркадаги юк автомашиналарида ишлаш учун), **автоэлектриклар, автослесарлар, токарлар, аккумуляторчилар**

КЕРАК

Оилали кишилар бир йил ичида турар жой билан таъминланадилар. Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.

Шахсий қурилишни истаган кишиларга жой ҳам берилади.

Автобазадан узоқда яшаганлар ишга келиш ва ишдан қайтишда база транспортидан фойдаланадилар.

Мурожаат учун адрес: Ўрта Чирчиқ район, Авангард қишлоғи (17-автобуснинг охирги остановкаси).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти коллективи нашриётнинг кекса ходими

ҚАҲҲОР РАҲИМОВНИНГ

фожиали вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 04367 Индекс 64970 А. — 1875.